

Noorte Eln

Ülestutse.

Soetage reisusekretääri kasjat!

29. juunil s. a. otustas Riidu juhatus ametisse panna reisusekretääri. Meil on praegu 21 noorte ühingut, suurem jagu neist kõik niisugused, kes tarwitawad juhatusi ja waimlist toetust. Annu oleme selle asja pärast Jumalat palunud, nähes seda tungiwat tarwidust ühe reisija waba wenna järelle, kes meie C. E. ühingutes reisiks ja kui aega ja jõudu, ka oma awitawat kätt mujalegi ulataks. Niikõik, kus mina arwatawaste terweks aastaks ära sõidan, kes ma oma ringreisudel ikka siin ja seal ühte eht teise ühingu sisseastuda jain, on reisusekretääri ametisse panemine mõõdapäeasemata tarwiduseks saanud. Jumal pani ühtlasi kõigile juhatusliikmetele siidamesse, astuda tegelik samm. Kui meie oma kasja ja muu nähtawa peale waatame, siis nimetaksime seda wõimataks, kui aga waatame kalli Arapeastja peale, kes meid hiiudnud aulise noorjoo tööle ja kelle käes kõik kuld ja hõbe ja meie kallid noorte waimustud hulga peale, kes harjunud ohwerdama, wastama kui meie hiiuame, siis jääb süda rõõmsaks ja julgeks. Meie läheme edasi ja ei saa mitte hääbise. Kui niikõik ühingutes leiduwad wemmad ja õed, kes leiawad wõimalikult kohustada iga kuu maksta wabatahtlikult määratud summa, kas 5, 10, 25, 50 eht 100 marka, siis wõiks ühingu kasjapidaja sisse seada wäitese kaustiku, kuhu oleks äratähendud andja nimi ja kui suur on igakuuline kohustus-summa, mis wõiks alguses wähem olla, mida aga wõimalust mööda suurendada wõib. Iga kuu tarwis wõib ktsjad jooned tõmmata, millede wahel antud summa ära tähendatakse. Kaustiku wimastele lehtedele wõiwad sissekantud saada ühekorrdised annetused, korjandused reisusekretääri kasjasse jne. Kõik ei saa anda, aga kõik wõiwad p a l u d a.

Palugem siis siidamesse, et Jesand meie reisijat wenda ehitata ülewalt wäe ja armastuse waimuga, et pörguwarawad teda wõita ei saaks; paluge, et ta igal pool, kuhu reisib, leiaks sooje siidameid ja lahteid awitajaid, et ta rõõmuga oma tööd teha wõiks.

Paluge kõige enam, et Jumal lahtrised usjed annaks peafimatade siidametesse, et wõiks palju noori Kristuse ristil alla toodud saada.

Meie eesmärk on koguda 150 nime, kes maksaks 50 mrl. kuus, kes kirjutab oma nime üles?

R. E. Marley.

Ühendud Üsllitute Tarkwitajate Ühisus „Selttimees“.

Suur Karja tänav 20.

Soowitab omaist kirjanduse ladust häid raamatuid Noorjoo seltside raamatukogudele:

Hingedewõitja.
Piiblijuht.
Minult üks küünal.
Suur saladus.
Ritsas waraw.
Selgest armust.
Tee midagi Jeesusele.

Wigane Piisi.
Rati walge kumb.
Leitud laps.
Walla Veeter.
Teebi läitw nõõp.
Neegrilaste elust.
Puhastaja.

Salkakeele jutustusi, kuulsamate kristlikute kirjanikute töösi: Kristina Roy, Käthe Dorn, Pauly, M. Rühiger, M. v. D., Nuna, Alcot, S. Grofsmanni ja S. Bisangi tööd haritud järelmõtlejate inimestele.

Deklamationid ja salmikud. Piiblid: Eesti, Saksa ja Wene keeles. Üsllitute ewangeliiumid: Eesti ja Wene keeles. Piiblitästraamat. Noobid laulukooridele: J. Klaanmanni, A. Tetermanni, A. Ginemanni.

Waimulikke pilte, seinä salme ja postkaarte.

Juhatus.

Waimuliku kirjandusest

Ispewad kuuldawasti wäljamaal mitmed paremad raamatud otja, kuna tagawarade uuendamist nii pea loota ei ole, sellepärast on soowitaw, et seltsid, kes kawatsewad omi raamatukogusi Saksa ja teiste keelsete raamatutega täiendada, sellega ruttatsid.

Noorte Glu

Eesti Noorte Ühiskond

Viidu hääletandja

Nr. 2.

Esimene aastakäik.

1921.

Jeesus waigistab tormi.

Mark. 4, 35—41.

S. B. D. kõne.

Räesolev kirjakohht wiib meie mõted aegadesse, mil Jeesus alles maa peal kõndis. Ta on oma päewatöö lõpetanud ja wiibib oma jüngeritega järwe rannal, kust Ta neid käsib üle minna. Waikne õhtu. Ilma laendeta weepind peegeldab wastu õhtu taewast. Julgelt ja rahulikult, ilma midagi paha aimamata astuwad jüngerid ühes Jeesusega laewa. Kui nad aga keft järwe on jõudnud, kerfib ootamatalt tuulispast ja üksteise järele lööwad lained laewa, kuni see wiimaks wett täis saab. Jeesus aga magab laewa päras rahulikult, pea padja peal. Otse kui etteheitwalt pööravad jüngerid Jeesuse poole ja ütlevad Teda äratades: „Opetaja, eks Sina keft ei hooli, et meie hukka läheme?“ Ilma ärewufeta tõuseb Jeesus üles, ähwardab tuult ja merd, käsiwalt öeldes: „Ole wait ja waga!“ Tuul waikis, laente möll jäi soiku, kuna imestus jüngerite rindu täitis ja nad kartes üksteiselt küsiwad: „Kes siis see sinane on, et ta tuul ja järw Tema sõna wõtawad kuulda?“

Tahaksime seda sündmust kolmes jaos tähele panna: I. Tormi eel, II. Torm ja III. Tormide waigistamine ja seda meie elus ettetulewate tormidega wõrrelda:

I. Tormi eel. Jeesus magas. See Jeesus, kes waikseil öötundidel sagedasti kuni hilja ööni oma Jfaga mäel rääkis, kui teised kõif wästimuse suigutusel une hõlma olid wajunud.

Mõnikord leiame teda hommiku wara olemat mäele läinud oma Laewase Jfaga jutustama. Dösel wõtab Ta arge patuseid wastu, kes päewal Tema juurde ei julge tulla. Millegi juures ei talista Teda uni. Kuid täna, mil jüngerid tormiga wõitlewad, magab Ta ometi. Miks oli Ta siis just täna uinunud keft laenete möllu? Inimene, kes tegewuses on, kelle abi teised tarwitawad, ja kellega räägitakse, ei uinu juba loomulikult magama. Sellest järeldame, et jüngerid ei tarwitanud Jeesust, ei rääkinud Temaga, waid panid Ta pea padja peale, kus Ta nüüd magas. Ma mõtlen, et jüngerid wast ehk wõisid mõelda: Jeesus on puusepa poeg ja tunneb wast küll käsitööd ja mõistab ka jutlustada, kuid meie oleme wanad mere-mehed ja juba warase lapsepõlwest peale alati hommiku loidust kuni hilja ööni siin laenetel hõljudes kalu püüdnud. Meie tunneme seda järwe paremini kui Jeesus. Paneme Ta nüfususesse kohta magama, kus Ta meie ees ei ole ja meid ei sega. Nii sõitsid jüngerid tormidesse.

Mitmed noored, kui ta wanad purjetawad samal teel elutormidesse. Nad astusid lapsepõlwe kodust ellu, neil olid usklikud wanemad ehk olid juba isiklikult Jumala Waimuga kokku saanud, kuid neil tuli midagi ette, mille juures nad arwasid, et nad seda ise paremini teadwad, kui Jeesus, keft Jeesus ei ole meie aja kõrgemat

haridust omandanud, aja kohane, moodne wool on Temal tundmata. Temal puudub maitse meie aja kunsti, muusika, näitendite ja moodsa ilukirjanduse jaoks, kuna mina, kui aja kohane noor, neid palju paremini tunnen. Nad ei kaebanud enam Jeesusele oma alalisi puuduseid, milledega nad tihti kokku puutusid. Nad ei tunnud enam Jeesuse järele mingisugust waja-dust. Kuid ometi manitses mitu korda Jeesus waikseil filmapilkudel oma Püha Waimu heale läbi neid. Mure ja raskuste päiwil, turbadel tundidel, maharõhutud meeleolu ja mure gegadel, läbi igawuse ja hinges üles kerkiwa õuduse kuulbus Ta tasane, mahe heal, nii sõpralikult, nii kaastundlikult ja õrnalt kõlawat. Kuid Teda, kui ajast maha jäänud, mitte küllalt moodsat isikut wiidi kuhugile kõrwalisesse paika, anti padi ja uinutadi magama. Temale ei kingitud kõrwa, Temaga ei räägitud, kuni Ta uinus. — Püha Waimu heal südamel waikis ja kiiresti purjetas nüüd elulaew segamatalt tormidele ifka lähemale.

Seal oli keegi, kes oma südant Jumalale weel ei olnud ära annud. Alles nooruse puhatus ja ilmsüütuses oli ta juba mitu korda Jumala Waimu tõmbeid oma hinges tunnud. Ta kuulis, kuidas ta hing sees elawa Jumala poole kisendas, kuid ta liiskas täieliku ümberpöörmise natuke aega edasi, aga kui lubatud aeg lähenes, mil ta oli otsustanud pöörduda, siis liiskas ta uuesti edasi, kuni Püha Waimu heal waikis ja ta nüüd hiigla kiirusega tormidesse tõttas.

Jumala laps, kes senini oli piüüdnud kõitis puhast südametunnistust hoida Jumala ja inimeste ees, hakkas teisi waatama ja ütles: nemad on juba wanad uflilikud, nad lubawad endale mõnda, mida mina patuks pean ja kui nemad seda wõiwad, miks siis mitte mina. Tuli juhuse, kus üks heal teda meelitas midagi tegema, mis piiblis keelatud ja Jumala Waimu hoiatas teda, kuid südamel kuulbus salajane sofin: „ah, see on piifite asi ja seda wõib küll.“ Hinges kerkis wõitlus, kas teha wõi mitte. Ta ühines sofistawa healega, nimetas seda piifitefets asjaks ja tegi mida piibel ja Püha Waimu keelafid. Samm sammult astus ta maailmale ifka lähemale, esiteks pealtwaatajana, pärast aga ifka enam ja enam wäikeid asju kaasa tehes ja Jumala Waimu healt tähelepanemata jättes, kuni ta wiimaks tormidesse sattus.

II. Torm. Ilma paha aimamata sõitis laew sadamast lageda merele. Ta seadis enesele

eesmärgiks purjetada teise rannale, kuid armu-talt kandis winguw tuul teda hoopis teisele poole, murdis mastid, rööwis palju warandust laewast ja wiskas wiimaks hoopis teise kohta rannale, kuhu ta sugugi ei soowinud.

Mäletan, kui ma poisikesena wäikesel mere saare peal elasin, siis kandsid laened pärast tormi sinna rannale sagedasti mitmesugust warandust ja ifegi laewa tükkia laialt merelt. Sinna kõrwalise saarekesele ei olnud need suured laewad oma eesmärgi seadnud, kuid torm oli neid teelt kõrwale kannud, mitmesuguste sala kaljude otsas purustanud, ja wiimaks kildudena sinna randa wisanud, kuhu sugugi ei soowitud. Ka elutormid wiivad meid teelt kõrwale, röö-wiwad meie kallimad warandused ja piüüawad elulaewa elumere sala kaljude otsas purustada, tükkidena heites niisuguse rannale, kuhu meie sugugi ei tüüwinud.

Elumerele astudes seadis noor enesele ees-märgiks lõbusalt, röömsalt ja puhtalt rahu-rannale purjetada, kui ta järk järgult tormidele oli lähemale läinud, astusid teiste arwa-mised talle wastu, arwasid teistigi kui tema ja wiisid ta laewa teelt kõrwale, enesega kaasa, seft et ta rohkem teiste arwamisi mõõduandwaks pidas, kui oma eesmärgi. Märgates, et tee, kuhu ta nüüd sattus, tema walitud tee ei olnud, mõtles ta ifka endist teed edasi tõtata, kuid uue tormina astus kartus talle wastu ja kui teised teda pilkasid ja naersid lastis ta ennaft tormist kanda. Kui ta ju õigest teest kaugele oli jõudnud ja tee talle wõõramaks ja kohutawamaks muutunud, otsustas ta uuesti ettefeatud märgi poole purjetada, kuid kind-lu seta o l e k u tuulispast wintfutas teda kord siia, kord sinna ja kandis teda keerlewil woo-gudel. Kerksid a u a h n u s e pilwerüinkad. Ta mõtles: minus peitub nii mõndagi suurt waimu-andi, mida aga Jumala rahwas liig wähe hinnata oskab. Miks ei wõi ma keerlelda ringkondes, kus mind aupakkikult, sügawa kummardustega wastuwõtatafse, kus ajakirjad minu liikumise üle teateid toowad, teised endile ülesandeks teewad minu sarnafets saada ja kui ma teistest mööda lähen, siis sofistafsid nad üksteisele midagi suurt minuft kõrwu. Mee-lituse laened tõstsid teda kõrgele, näitafid talle laia wabadust, kus ta seda kõit wõib saada, millest ta unistanud.

Weel ei waikunud torm, waid ta tundis eneses tärkawaid i h a s i ja neile järgnes rahustamata l õ b u h i m u, mis teda mõni kord palju tõutawalt oma uhkete laente harjale

tõistid, kuid sealsamas oma õudfelt aigutawa, kohutawa sügawustesfe surusid, kus laened iga filmapilk üle pea ähwardasid kokku lüüa, ja teda oma täitmata kurku neelata.

Seal juures hakkasid kahtluse laened üks teise järele laewa sisse tungima ja ta hakkas oma isiklise peastmise üle kahtlema. Sellele järgnes järgmine, mis Kristuse kandwat jõudu ei suutnud uskuda. Uus laene aga tõrkus juba üleüldse Kristuse ärapeastwa wäe sisse uskuda, nende järele weerew salgast Kristuse Jumalikust, kuna Jumala wägewuse mitte usaldaja neid oma korda enda alla mattis, kuni wiimaks Jumala olemas olemist salgaw laene laewa lõpulistult täitis, alla rõhus ja walitud eesmärgi filmist hoopis kautas.

III. Tormide waigistaja. Kes suudaks tormist waigistada, mis wägiwaltfelt murravad ja kõiki, tahes wõi tahtmatalt paenutawad, sundides kodumaa kuusledest kuni idamaa toreda seedriteni oma latwu tema tahtmise järele kumardama? Kes jõuaks alla suruda kõrgele tõuswaid, uhtelt keerlewaid, murdwaid, nii palju kaasa kandwaid laeneid? Mis sugune tee wiib laente waigistaja juurde?

Ei ole teisi, kui ainult see üks, keda Teie ei tarwitunud, kellest Teie arwastite endit paremini asju tundwat. See, kellega Teie jutuaamise lõpetasite, kelle sõnu Teie ei tahtnud kuulda, et need küllalt ajakohased ja moodsad Teie

jaoks ei olnud. See, kelle õpetused Teie wänenuiks pidasite ja keda Teie magama uinutasite, et Ta Teid Teie eneste tegewuses ei segaks, Ainult see wõib tormi ja laeneid waigistada, kes kui üleaarune paadi päras, pea padja peal magab.

Et Ta aga Teid wõiks ära peasta, selleks on tarwis esmalt oma häda tunda ja loobuda enese peale lootmisest. Jeesus magas nii kaua, kui jüngrid oma pika aja jooksul kogunud teadmiste peale lootsid. Aratage Jeesus üles, keda Teie olete uinutanud. Astuge Temaga läbikäimisesse. Saatke omad palawamad palwed Tema poole ja kaebake Temale oma häda ja jätke ennast Jeesuse kätte. Urge püüdkite ise kaasa aidata, sest sellega segate Tema tööd ja wiiwitate oma ärapeasimist. Uskuge, et Tema wõib ja suudab. Uskuge, et Ta jõud weel wananenud ei ole. Paluge, et Ta kahtlused Teie südamest ära pühiks.

Kõik on wait. Kui jüngrid Jeesuse poole olid pööranud, waitis hulguw torm ja kohisewad laened jäid soiku. Ta on paljude hinges tormi ähwardanud ja elumere laeneid waigistanud, Ta teeb seda weel. Ja kui ta seda on teinud, ainult siis mõistate, nii kui jüngrid Jeesust karta ja Teie leiate Temast palju, palju rohkem, kui Teie seda oleksite mõistnud uskuda.

Haawatud ja parandud noorsugu.

G. Lepp'a kõne Ühendud Usklikude Konwerentsil 1921. a.

Meie oleme parandud noorsoost palju kuulnud. Esmine kõne näitas, mis suguses seisukorras peab parandud noorsugu olema ja teine selgitas parandud noorsoo wõitluse abinõusi.

Haawatud ja parandud noorsoost wõiks igaüks oma moodi rääkida. Mina tahan parandud noorsooks neid nimetada, kes Jeesuse Kristuse oma elu aluseks on seadnud, haawatud noorsooks aga neid, kes Jeesuse Kristuse sees ei ole. Püüan teie ette maalida mõnda pilti meie haawatud noorsoost, mille juures tahaksin tarwitada üleüldiseid ja oma isiklikke waateid.

Üleüldiselt kõik Eesti noorsoo sõprad on väga huwitatud sellest tõest. Nad näewad, et meie noorsoole midagi waimustawat ei ole. Nad leiawad, et see, mis teda enne waimustas, nüüd seda enam ei suuda.

Meie noorsugu on otseselt haawatud sügawama läbielamisele ja ta hinge sees awaldab ennast tühjuse. See wäljendab Eesti kirjanikute töödest, see wäljendab luuletustest. Kõik asjad on wäikesed ja sügawad asjad puunduwad täiesti, sellepärast, et need, kes neid salmisti kirjutawad, oma tühjuse tundes ise tõendawad: „See oleks imetegu, kui meie midagi suuremat wõiks luua, sest meie oleme selleks liig wäsinud.“ Niisama näitab ka kunst, et meil ei ole aega seista kauem ühe asja juures.

Edasi awaldub meie noorsoos üks hirmus edasikihutamine ilma kindla eesmärgita. Unistatse küll mõnestki paremast, kuid kust ja kuidas seda omandada, ei tea neist keegi. Maha kõik! Wanad mälestused ja endised Jumalad ei

passi. Meie tahame ikka edasi minna. Tahame kõigist ennast eraldada. Ei ole mingisugust tööd ega midagi muud, mis väärt oleks, et selle juures peatada. Peame ühte tööd teise järele võtma ja edasi kihutama. Edasi sinna, kuhu lähed meie noorsoo igatsus.

Igatsus ilu järele on meile antud ja see peitub ka meie noorsoos, kuid ta leiab seda ainult oma loomuliku instinktide rahustamises. Praegune langenud kirjandus ja kujutaw kunst näitavad, et kõik nende loojad alalõpmata kirglike momenta läbi elavad.

Kui meie üleüldse teatritest tahaksime rääkida, siis käivad seal palju inimesi ainult sellepärast, et seal endi kirgeid lahutada. Seda kurdavad sagedasti ajalehed, et kui midagi tähtsat ette kantakse, siis on kõik kohad saalis tühjad, kuna aga palagaanilistel ettekannetel kõik kohad täis on. Sagedasti käivad noored konfertiidel, et üksteist waadata.

Uvalikud juhtumised tantsupidudel, küla ja linna tänavatel näitavad, et meie noorsugu põeb rasket sisemist haigust.

Enne olid kõrtsid, nüüd on restoraanid. Seal istuvad tähtsamad mehed oma jooma laudade taga, annavad trükki, mis neil seal meelde tuleb.

Need on mõned pildid praegusest Eesti noorsoost, kes närwikult, ilma sihita edasi kihutab loomulikute instinktide järele.

Mispärast on noorsugu haawatud, mis põhjustab seda?

Paljud arwavad, et selleks aeg on oma tähtsad põhjustad annud. Veldakse, kui „Titanik“ hukka läks, siis kirjeldati seda sündmust, mis nii rusuw oli, et kõikis kaastundmust äratas. Kui aga peale seda sõda seitse aastat möllas, siis äratadi halastamata tapmiseks waimustust. Noored lahutadi oma kodudest ja wiidi oludesse, kus nad enam ühtki õrna sõna ei kuulnud. See kõik on noorsoo ellu rasteid haawu löönud ja kõlblise langemisele mõjuwalt kaasa aidanud. Kui siis rahu tuli, paistis see meil imelik olewat ja ka see jättis oma järelmõju meie hinge ellu.

Meie usklikud noored, mispärast on weel noorsugu haawatud? Sest et on üks täieline ükskõiklus kõige wastu. Kui küsime kellegilt, mis on Sinu elu eesmärk ja ülesanne, siis ta wastab: „mitte midagi kõrgemat eesmärki ei ole, mulle ei saa midagi kõrgemat ette tulema. Ma ei tea, mis jõud mind juhivad, ma olen iseenele üks suur mõistatus.“ Ja kui meie nüüd temale etteheidet teeksite, ütleksite:

„mispärast Sina lähed sinna?“ Siis ta ütleks: „Mispärast ma pean ennast waigistama, sest see on elu, et wõin hullata ja prassida, nõnda kui tahan. Mispärast siis wõidelda? Ideal inimesi on wähe.“ Kui elu alust ei ole, siis ei maksa wõidelda.

Üheks põhjuseks on kaswatus, kus roppus, hellitamine ehk jälle liig karmus lastele osats saawad. Need ärakellitud inimesed langewad, kui elu oma karmustega talle wastu astub. Need, kes on harjunud karmust ja roppust nägema, saawad ka ise niisugusteks. Ka maailma meelitused ja halwad eeskujud ei ole oma mõju awaldamata jätnud.

Meie küsime, mispärast lähete laia tee peal edasi? Sellepärast, et üks wõim on, sellele nad wastu ei wõi panna, sest et neil elu alus puudub.

Üle kõige on aga tahtejõu puudus. On inimesi, kes joomatõbes ja suguwahelises elus on langenud. Nad tunnewad seda. Nad teewad tõutuse, et homme ma enam ei joo, kuid ülehommene näeme, et see mees on nendesama pattude sisse langenud. Tal puudub tahtejõud ja lähed jälle edasi.

Üks põhjus, mis noorsugu haawatud, on elu ristlaene — kahtlus, mis elu sisse on tunginud. Neil on olnud üks kõrgem siht, mille poole nad püüdsid. Korraga on ühel hommi- kul tõde nende sees kahtlust sünnitanud. Sellele järgnes teine kahtlus. Ta hakkab neid sorteerima, aga ei saa iseeneest aru. Ta satub ristlaentesse, kus ta haawatuna lahinguwäljale jääb.

Teised on tahtnud südamest oma Isandale elada, aga see ei õnnestanud ja nad arwasid, et neile ei anta seda jõudu, kaotawad usu, satuwad meelearahetmisesse ja langewad.

Kui meie noorsugu nii raskesti haawatud on, kas ta wõib weel parandud saada?

Ja! Meie ütleme seda julgesti, sellepärast, et meil selleks palju tõendusi on. Serwe meie praegu koos wiibiw parandud hulk on selleks üks elaw tõendus, et haawatud noorsugu wõib parandud saada. Sedasama tõendawad ka sagedasti korduwad haawatute parandused, kes oma Õnnistegiijat leiawad. Need, kellel elu alus on, leiawad ka enese ärasalgamisele ühe suure otstarbe. Neil on sügaw sisemine jõud ja sellega ühes ka tahtejõud.

Kuidas on aga wõimalik seda elu alust omandada ja noorsugu parandada?

Selleks tehakse palju tööd, igapäev omal alal. Seaduse, kunsti ja mõteteadusega püütakse

noortfugu parandada. Meie aga ütleme, et ainult usu läbi Jeesuse Kristuse fiske võime omandada selle aluse. Tema annab meile ühe kõrgema sihi, mis ei lõpe meie eluga, vaid ka igawikku ulatab. Meie ei võitle mitte, et võikime seda kõik siin kätte saada, mida Jsand on tõutanud, vaid see siht ja eesmärk ulatab teinepoole surma. Usk annab elule igawese kindla aluse.

Parandud noortfugu peab üks halastaja noortfugu olema. Ta ei peaks ütlema, mis-pärast Teie olete niisugused? Urge tulge mu ligi. Halwakspaneew waade ei paranda, vaid sellega tõukame neid eemale. Parandud noortfool peaks olema haawatud noortsoo wastu suur kaastundmus.

Meie tööl on teatud ringfondades suur mõju olnud. Täna võime siin palju noori näha, nii kui 7000 meest, kes oma põlwi Paali ees pole nõtkutanud, aga dieti tähele pannes näeme, et see töö ulatab ainult algharidusega inimeste hulka, kuna keskkooli ja kõrgema haridusega meie keskel wähe on. Sigikaudsete andmete järele on meil algharidusega ja ilma haridusega usklikka 80%, keskkooli haridusega 15%, akadeemia haridusega 5%. See on üks tõendus sellest, et meie töö ennast mitte ei ole laiendanud nende hulkade juurde, kes hariduslikelt meist kõrgemal seisawad, kuna aga haritud noortsoo hulgas kõige rohkem haawatud noori on. Võib olla, tuleb see sellest, et meie töö abinõud küllalt kohased ei ole. Nad arwustawad ja ütlewad: mis on teie laul, mis on teie kõned, need ei rahulda meid ja ainult ükifikud nende hulgaft lähenevad meile.

Mis peakime meie tegema? Meie ei wõi rohkem teha, kui meie suudame. Ühed waatawad, et meie töö wõiks olla niisugune, kus

rohkem püütakse isiklikult inimestele läheneda, teised soowitawad pidada koosolekuid, mis mitte kiriklist laadi ei oleks, waid lihtsad, perekondlised kooswiibimised, kuna mõned suuri koosolekuid kõige kohasemateks peawad. Ameriklased ei mõtle koosolekute peale, waid lähenevad noortsoole spordiga, et siis pärast neile Kristust pakkuda. Niiviisi waadatakse mitmelt poolt mitmel wiisil selle peale.

Minul ei ole küllalt kogemusi, et öelda, mismoodi kõige kohasem oleks töötada. Jsand annaks meile ise seda, kuidas kõige parem seda teha on.

Sahaksin aga öelda: Üht asja on meil tarwis, et Jsanda wägi meid täidaks. Need, keda Jsanda wägi täidab, wõiwad wälja minna ja palju forda saata. Ükifikud on suutnud palju forda saata.

Seine tähtis asi on, et Jsanda Waim alati meie kaafas oleks, siis on kindel, et meie töö teatud mõju awaldab.

Mitte igaiüks ei wõi haawatud noortfugu peasta, waid kes tahab haawatud noortsoo paranduseks töötada, sellel peab seks janu ja andi olema. Kui üks inimene kõitfugu reegliid teaks, kuidas noortfugu parandada, siis ei saa temast midagi, kui tal need seks asja puuduwad. Võib olla, Teie ütlete: mul ei ole andi. Jsand on igaiühte ise wiisi rikastanud. Ühele on ta rohkem annud, teisele wähem. Ja Jsand nõuab, et meie siiski wälja läheme ja katsume nii palju parandada, kui suudame. Sellepärast, kui meie siit wälja läheme, on meil igaiühel ülesanne oma nurgakeft walgustada, kus meie oleme ja siis edasi püüda seda walguft laiendada. Meie siidame peal peawad ka meist kõrgemal seiswad ringkonnad olema, kui meie ka ei suuda nende keskele minna.

Sügawamale noortfugu.

Kal. 2, 20.

A. Raups'i kõne*).

Ma pean ütlema, et kui rääkida noortsoo sügawast teest, siis peab rääkima noortsoo surma teest, risti teest . . . Võiks ütelda, et noored ei armasta sügawust. Miks rääkida sügawusest, kui ometi nii kerge on wee peal edasi minna? Saada paat merele ja sõit algab pinnal. Arwatakse sellega, et noored ei taha

mitte sügawamale tungida, aga mina olen selles asjas teises arwamises. Ma mõistan, et kõitfide sees on igatfus sügawamale ja igatfus pealiskaudsele. Waim tahab sügawamale tungida.

Et terve inimsoo waim sügawale igatseb, näeme sellest, et omal ajal Greeka mõteteadus

*) Peetud Ühendud Usklikude konwerentstil, Tallinnas, 17. mail 1921. a.

ei tahtnud muud midagi, ei tunnud teist eesmärki, kui sügawamale tungida. Ja noored mehed istusid nende jalgade ees, kellede südames oli igatsus sügawamale.

Meie noorfugu otsib ka üht sügawamat teed. Ma ei ole kunstnik ega kirjanik, kuid olen kuulnud nende käest, kes neid asju mõistawad, et noored peawad kunstis ja kirjanduses sügawamat otsima. Siin sai ettetoodud elu maitsmise külg, sai räägitud haawatud noorfost. Miks pärast on aga nii palju haawatud noorust? Nad on tahtnud elu põhjani maitseda — on sügawale sõudnud. Noored kirjanikud on ennast ühendanud ühiselt eesmärgiks, et noori wiia kõiksugu, enne tundmata sügawustesse, et neis tahtmist äratada proowida patu sügawust. Nad tahwad sügawamale, aga sügawamale pahas mõttes. Nad ütlevad: „lord elame, siis ei maksa pealiskaudselt elada. Meie tahame sügawamale, laste meid peekert tühaks juua“.

Seal on ka tung sügawamale, üks püüdmine alla maaalustesse kohtadesse tungida. Seal on ka üks igatsus sügawamale, aga sellest püüdest meie täna ei räägi. Kui meile siin täna hüütakse: „sügawamale noorfugu“, siis tahame ka ühest sügawusest rääkida, kuid mitte nüisugusest, mis ma siin praegu ette tõin. Meie tahame ühest teisest sügawusest rääkida.

Meil on usklike konverents. Sel ajal, kui see teema sai üles pandud, oli nende meeste südames igatsus, et saaks juhtida meie usklike noorfugu sügawamatele teedele.

Mitmed saawad sügawust otsima. Aga kas ei leia need otstjad sagedasti ainult esimest waimustust? See ei rahulda neid. Nende hing otsib sügawat ja nad mõtlewad, et peab jälle tagasi pöörama, mujale pöörama, sest usklike juures seda sügawust ei leia. Urwad, et ristiust ei patu midagi. See on efli hüüe, sellepärast on meie teema täna Teile: sügawamale noorfugu!

Kallis usklik noorfugu, kes Sa oled siia kogunud! Minu hüüe on Sulle: sügawamale! Kallid wennad ja õed, kes Teie terwised ära andsite mitmelt poolt! Meie hüüe on Teile ja nendele, kes Teil koju maha jäiwad: sügawamale!

Apostel Paulus ütleb: „ma olen Kristusega risti löödud! Sügawamale ei ole kerge minna. Sügawuse tee on surma tee ja risti tee Jeesusega. Ra ajalikul asjad näitawad, et sügawuse tee palju raskem on. Wähem waewa nõuab pealiskaudne töö. Palju kergem on

ehitada kalamehe paati, mis mere peal sõidab, aga palju raskem on ehitada weelust paati, mis elab sügawat surmaelu.

Weelune paat saab walmis, ta lastakse wette — sügawusesse. Temast ei paista midagi. Mida sügawamale weelune paat ennast laskeb, seda rohkem peab ta õhku enesest wälja lastma. Kui meie sügawat elu elada tahame, siis peame selle maailma elu õhku lastma enesest wälja pumbata. Kala paat merel ei wõi seda korda saata, mis üks weelune paat. Weelune paat, mis sügawamale tahab minna, peab enesest ära andma seda, mis ta wee peal küll oleks wõinud kaafas kanda. Kui Jumal meid tahab sügawamale wiia, siis peame jätma kõik, mis meid weel maailmaga ühendab.

On olemas aga weel teine tee, mis ka Jumal tarwitab, et meid sügawamale wiia — on olemas eluraskuste tinašaad. Kes on näinud sadamas, kuidas üks mees tõmbab tina šaad jalga ja astub alla hauda. Tal peawad olema raskused jalgas, muidu kerib ta kui kork üles. Ühe juures tarwitab Jumal wäljapumpamist, teise juures tina šaadid.

Kolmas tee on mitte loomulik tee, nagu Jumal seda Joonas juures tarwitas, kui wiimane sügawas haudas oli, kus Jumal temaga rääkida wõis. Jumal tarwitab siin mõneks ajaks iseäralist surma teed. Ja selle tagajärg oli sõna kuulmine. Joonas läks ja kuulutas.

Ma wõin ütelda paar sõna oma kohta, kuidas Jumal minu elus tina šaadid on tarwitanud, et mind sügawamale wiia. Kui ma usu teed algasin, siis olid mul suured plaanid. Kõige juures oli mul üks tähtis asi wahel, see oli mu enesest lugupidamine. Mul paistis, et ma parem rääkida oskan, kui teised. Mul paistis, et üks noor tugew noormees palju wõib korda saata. Siis Jumal nägi, et on tarwis tina šaadid jalga parina, mind alla wiia ja mulle näidata, kui suured õnnistused sügawas elus Temaga peituwad. Ja kui see noormees siis ringutas käsa ja ütles, et see on raske, siis wastas Jumal: sügawamale, sügawamale! Mu peale sai pandud suur raskus, mida wõimata kirjeldada, sest üks päin hing wõib seda tunda. Aga just seal raskuste sees hakkasid imelised sügawuse teed ilmuma.

Kallid sõbrad, kui Teie elu on lõbu elu, siis ei lähe teie mitte sügawamale. Jumal tarwitab selleks raskust, et meid alla wajutada, paneb kiwa peale, paneb meile tina šaadid

jalga. Urge ehmatage nende kiwide pärast. Need on kallid kiwid, nad wiivad meid õnnistud läbielamistesse.

Kallid kiwid on sügawas mere haudas, nad ei ole mitte lainete peal. Kui sina täna ühe arusaamatuse ees seisad, kui Jumala tee on sulle täna üks küsimuse märk, siis mõtle, mida tahab Isjand.

Ma olen õppind üht teist teed tundma, mille peal Jumal tahab wiia oma lapsi sügawusse. See on, kui nad satuwad oma wenna põlgamise ja kahtluse alla. Ei ole mitte kerge, kui wale jutu pärast wend Sinu eest ukse kinni paneb. Jumal tahab niisuguste teedega wiia sügawamale. Ta tahab üleliigsed kaswad ära lõigata, mis meid sügawamale

on Jumal igaihe juures tarwitand, keda tema teiste õnnistuseks on pruukind. Jumal aidaku, et Teie selle tee peal kartma ei hakkaks. Teadke, meil on suured ülesanded nende teede peal.

1. Kor. 15 p. 34 salmi walguses ma ütlen: ärgate dieti üles! Mu efitmene hüüe oleks Teie: sügawamale ärkamistes? Meil on wendi, kes kardawad, et meie ajal ärkamised ei ole mitte enam nii sügawad, kui enne. Sellepärast palun teid, noored, proowige oma Jumala lapsiks saamise filmapiltu. Kas on see ehk olnud üks meeleliigutus. Paljud arwawad, et see on usklikuks saamine, kui nad tundsid oma sees üht liigutust. Paljud arwawad, et kui Püha Waim koputab ukse ees, et sest on küll ja sellepärast tuleb palju poolikuid Jumala lapsi.

Minewaaastane Soome C. E. Konwerents. Konwerentsile sõitjad.

wajumises kinni hoiawad. Need, kes find enne armastasid, need nüüd ei ütle sulle midagi, nad annawad sulle lätt, kuid südames on midagi teist. Ma olen aru saanud, kui hea on see wahest, saada lahti kõigist inimestest ja minna üksi seda teed. Mida enam tahme Loojaga läbi käia, seda rohkem peame loodud asjast lahkuma.

Kui teised Sind sel alanduse teel näewad, siis kõigutawad nad pead ja jäewad Sinust eemale. Ka omaksed ei mõista meid, nad pööravad selja, on karmid meie wastu. Ehk hüüame seal ka: „Jumal, ma ei taha seda teed, see on liig raske!“ Aga Jumalal on teised mõtted. Ta paneb meile tinašapad jalga. Need tõmbawad meid sügawamale. Võib olla, meie hoiame weel kramplikult wee peal, aga siiski wajume. See on õnnis wajumine, kui meie üksipäinis Temaga läbikäime. Niisugust teed

Mu armsad, mis on siis tundemärk tõsijest ärkamisest? Üks kord, kui Sina patuwalus Jumala ees seisad; kui Sina tunned, et Sinu pattu on palju, kui liiwa; kui Sina tunned, et südametunnistus kaebab ja rõhub, et Sul ei ole julgust Jumala ette astuda — siis ära jää rahule enne, kui Sul pole täieline tunnistus, et kõik on andeks antud. Tead Sina praegu, et Sinu patud on Jumala filma ees kinni kaetud, et nad on kaugele ära saadetud, otsekui õhtu hommiku poolt? Ära jää enne rahule, kui see päew tuleb. Siis võib üks hing laulda: „olen noor, olen prii“. Urge tehke oma juures kodu üht lappimise tööd, ärge jätke hinged poole tee peale, waid andke aega, et nad täiesti kokku langewad ja Jeesuse risti juurde tulewad. Dodake, kuni saate kuulda, et Jeesus patud on andeks annud.

Üks teine tundemärk, et ärkamine õige on,

on see, et oleme saanud Jumala lapse tunnistuse. „Seesama Waim tunnistab, et oleme Jumala lapsed.“ See on hea, et meie poolt midagi ei sünni. Meie töötame hingebede kallal ja räägime neile, püüdes nende hinge äratada. Wahel tuleb peale koosolekut mõni hing, kes on liigutud saanud, meie juurde. Meie palume ühes. Ta palub ka, aga rahu ei leia. Meie võime talle ainult ütelda: usu sõna, et Sa peastatud oled. Ta ei saa aga rahu. Viimaks läheb ära. Teisel hommikul tuleb ja ütleb: „Ma olen ka Jumala lapsiks saanud.“ Kuidas Sina said seda? Ta rääkis, kuidas tema metsast läbi kodu läks. Süda oli walu täis. Siis heitis põesja alla põlwili ja ütles: „Jumal, ma enne siit ei tõuse, kui sa mind ei aita.“ Seal tuli Jumala rahu tema sisse. See on tundemärk Jumala lapsiks saamisest. Sellepärast, kallid noored, kandke hoolt, et ärkamised oleks sügawamad ja laste ennaft dieti üles aratada.

Üks kolmas asi, mis on tõsine tundemärk õigesti ärkamisest. Seal on üks kahwatanud naisterahwas surma woodil. Lapsed tema ümber, mees ka. Kõige noorem laps on kolme aastane. Seal kutsutakse üks Jumala sõna kuulutaja. Ta tuleb ja näeb seda naisterahwas, kes ikka on koosolekul käinud. Seal küsib ta: „kuule, kas sa kardad surma, kas sul on mure ka omaste pärast?“ Ta wastab: „mis ma peaksin kartma, Jeesus on mind peastnud ja ma lähen Jeesuse juurde“... Dige ärkamine toob igawese elu lootuse. Need, kes on dieti üles ärganud, teawad, et neil on igawene elu Jumala juures. Kui praegu taewas lähets lahti ja Onnistegija ilmuks, mis ütleks Sinu süda? Kas sa julged pead tõsta, wõi tahad ennaft ära peita? Kas sina wõid ütelda: mu ärapestmine on ligi tulnud? Need, kes on Jeesuse omad, ei kardad surma, nemad wõiwad ütelda: „meie teame, kui meie maja mullane hoone maha kistakse, et meil eluase on Jumala käest, hoone, mis ei ole kättega tehtud, waid igawene taewas“ (2. Kor. 5 p. 1 s.). Urge siis, mu armsad sõbrad, trööstige enne aegu, waid laste neid dieti üles ärgata, et nad ka ise teaks, et neil igawene elu on.

Ebrea kirjas 6. peatükis seisab üks saladusline sõna. Ta ütleb, et meie tahame selle esimise õpetuse nõnda jätta, mis räägib uuesti sünnimisest, ristimisest, kättepealepanemisest ja nõnda edasi. Meie ei taha seda ümber lükata, waid seda kõik täita ja siis ühe täiema poole minna. Kas mõistame meie seda saladust, et

Jumal oma lapsi pühitsuse läbi Jumala waatamise sisse tahab wiia.

Jumalal on weel üks pühitsuse tee oma lastega. Mitte uuesti sünnitaw elu ei ole jõud, waid pühitsuse tee, see surma tee. Mis on surma tee? Seal on Jeesusel oma sõbrad, jüngrid. Temal hing täidetud tundega: nüüd ma lähen hirmsa Kolgata filmapilkudele wastu. Ta räägib oma jüngritele sellest, kuidas Inimese poeg antakse ära. Aga nad on nii kui kurdid ja ei saa sellest surma teest aru. Nad küsiwad: „kas Sina kuningriigi üles ehitad?“ Kui Sina hakkad käima seda pühitsuse teed, siis leiad, et Sinu wend Sind ei mõista. Nad ütlewad: „meie ootame usklikude ühendamist ja tema räägib kannatusest“.

Seal on Kristus oma jüngritega ümber laua. Ta mõtleb selle kõige suurema ohwri peale. Seal tõuseb üks üles, sellest on öeldud: „ja ta läheb uksest wälja. See on see mees, kes on kolm aastat tema jalgade ees istunud ja nüüd kannatuse tees ära läheb.“

Ketsemani aias leiad, kuidas jüngrid rongis lähewad waiksest wärawast sisse. Rahelka meest jääwad maha, kunna neli edasi lähewad. Siis jääwad weel 3 meest maha ja teie leiateg ühe, kes on filmili maas. Terwe äraneedmise koorm lasub tema hinge peal. Ta oli ärawalinud kolm paremat sõpra. Aga kui ta higi on kui were pisarad, ta hing on täis wõitlemist, siis ta kolm sõpra magawad — nad ei mõista teda. Ta ütleb neile: „eks Teie ei suuda minuga walwata?“ Ja Ta läheb jälle ja on üksi teist wõitluste sees. See on surma tee. Seal tuleb meie Onnistegija jüngrite juurde. Wärawate wahelt tuleb salkkond mehi. Nende ees käib mees, kes Jeesusega kolm aastat on elanud, astub ligi ja annab talle suud. Kui Teie tahate käia sügawat teed, siis saab Teile osaks Juudase suuandmine. Aga see kõik Teda ei kohuta, et kõik laiali jooksewad. Jumala kogudus, kui Sina tahad käia risti teed, surma teed, siis on Sul weel palju wastase wõimuga tegemist. Ja siis lähed Kolgata paika, seal on ainult mõned hinged, kes julgewad surma sisse astuda. See on surma tee, seal ütleb apostel Paulus: „ma olen Kristusega risti lõõdud“.

Kui Sina täna mõtled, nüüd olen mina oma eesmärgi kätte saanud, seal tuleb üks rooma soldat sind proowima, kas Sina oled juba surnud. Jumal saadab sulle surma proowi. Mis oli Jeesuse surma proowi wastus? Weri ja wesi. Sind torgati — Sina wastasid kannatusfega, wastasid werega ja elawa weega ning Sinust

läheb õnnistud mõju välja. Ja siis tuleb see waitne hauda panemine. Rõitide silmade eest kaetud, nagu weealune paat. See on surma elu, see on sügawamale pühitsuse sisse. Kas see tee Teie mõitlust ja ilu ei paku? Kas Teie ei tahaks katsuda seda teed käia?

Siis järgneb üks imeline Waimu täius, üks sisemine jõud. Hakkame pilkama seda läiget andma, mida meie andma peame. Üks Itaalia kujaraiuja tahtis Kristuse kuu välja rajuda. Ta lahutab ennast oma sõpradest 3 aastaks ja rajub kuu välja. Kuid ta sõbrad waatawad esite kunstnikku, mitte kuu. Kunstnik oli teiseks läinud. Kolm aastat oli ta waimus Jeesuse kuu waadand ja muutus ise selle kuu sarnatseks, keda ta väljarajuda tahtis. Kui meie film hakkab waatama seda kuu, siis pilkame omandame enestele Tema kuu. Bastuseisimine patule ja sügawamale minemine pühitsuse sisse on, et siis hakkawad elu weed jooksuma. Arkamised ei tule enne, kui surnu luud elawaks saawad.

Sügawamale Jumala riigi tööde sisse — tahaks mina weel ütelda. Kui Sa ennast Jeesuse järelkäijaks nimetad, siis ei wõi mitte laiselda, sest põllud on walged ja haawatud noorsugu sureb oma haawades. Kas meie wõime minna kowa südamega neist mööda? Kas meie wõime minna mööda, ilma et tähtsaks aitamiseks pakkuks? Jeesus ütles Maria kohta: „tema on teinud, mis ta on wõinud.“ Kas meie wõime püha-päew laulukoorides lauldes ütelda, et meie oleme teinud, mis meie oleme wõinud? „Esti-maa Kristusele!“ Kui see hüüe peab tõeks saama, siis peab iga usklik sügawamale Isanda tööde tungima.

Kui tihti Teie mõtlete koosolekule tulles: eht ma täna saan sellest wenna kõnest osa, aga Sina ei toonud midagi kaasa, Sina tulid ilma eest-palweta ja õnnistused jäid tulemata. Olge sügawamalt eestpalwes, muidu wäsiwad Isanda sulased.

Sügawamale ohwrimeelsusesel! Meie Eesti-maal peawad suured ohwrid toodud saama. Põhja Ameerikas on palju ohwrit toodud Jumala riigile, seepärast on ta töö seal edenenu.

Sügawamale tunnistamises Jeesusest! Kui tihti meie ei kartnud. Meie sõidame wagunis. Inimesed waatawad Sinu peale ja puna lendab üle Sinu pale — Sina häbened Jeesusest tunnistada. Oh, mu sõbrad, ärge kartke wastast woolu, mis meie midagi teha ei wõi. Isegi paljud usklikud emad ei ole mitu nädalat oma lastele Jeesusest rääkinud. Oh, kui see tunnistuse Waim noorte sees elawaks saaks. Et ärta Waim! Seda on meil tarwis, on tarwis isikliku tunnistuse julgust.

Sügawamale osasaamise sisse Jeesusega! Jüingrid olid mäe peal. Nad nägid Mooset, nägid taewa walguft. Nad oleks wõinud täis Waimu ütelda: taewa ilu jätendab meile. Aga see ilu läks mööda. Mooses ja Elias kadusid ära ja kui jüingrid oma waimustusest ärkasid, siis nad ei näinud kedagi, kui Jeesust ükspäini. Meie oleme siia kokku tulnud ja warsti istume jälle wagunis. Teie lähete jälle oma põllu peale, — oma perekonda, kus Teie lapsed Teid ümbritsewad. Oh kui kaunis on see, kui Jüunilik ligiolemine jättis niisuguse mulje ja meie ei näinud kedagi, kui Jeesust ükspäini. Siis pais-tab Jeesuse kuu usklikudest välja. Jumal aidaku meid sügawamale pühitsuse elu sisse.

Israel, see ime rahwas.

(Lõpp).

Jeesuse Kristuse läbi ümberpöörnud juutide arv, kes mitmesuguse kannatuse all oma usku ülestunnistama on pidanud, on palju suurem, kui lugeja omale ettekujutada wõib. Uhe aru-ande järele Dr. Gidney ja pastor de le Roi poolt, on wiimasel aastafajal umbes 224 000 juuti ristitud. Kui palju neist igatahes Jumalast sündinud on, teab ainult Isand ise. Aastal 1800 ei olnud weel ühtainustki juudi mis-joni asutust, nüüd on ükfinda Ameerikas 32 asutust 80-ne töötajajaga, Euroopas 48 asutust umbes 500 töötajajaga. Euroopas ja Ameerikas

on umbes 750 ewangelisti ja õpetajat juudi sugust. Kuid juudid saawad kui terwe rahwas, alles peale weel suuremate raskuste, kui nad siamaani läbielanud on, kõigest südamest Jumala ja Tema wõitub mehe poole pöörma. Homikumaa juutide seas liikus juba poole saja aasta eest see wäljarändamise küsimus, aga nii põnew ei ole see weel enne olnud, kui nüüd. Arahawitust, mis juudid wiimase suure sõja ja rewolutsiooni läbi kandma on pidanud, on wõimata kirjeldada. Nende majandusline elu on siin ja seal weel ainult üks

waremete kogu. Piiritõkke ärakaotamise järele saab maailm üht suurt armetumate inimeste kogu väljarändamist nägema. Ukrainas, Galiitšias ja Poolamaal on viimastel aastatel hirmsad juutide tagasiuamised olnud, ja ka juutidele suures Venemaal, kes enamluse läbi oma majanduse täieste ärakaotanud on, ei jää ühes Ukraina, Galiitšia ja Poola juutidega muud teed järele, kui väljarändamise teele ajuda. Nende väljarändamise eesmärk ei ole mitte enam Ameerika ehk mõni teine maa, vaid ainult Palestiina, see efiisade maa. Weil on siis:

3-as juutide väljarändamine kätte jõudnud.

Jumal on suuri asju teinud: Tema on, ehk küll ennast ise varjul hoides, viimase suure sõja läbi, Siionistide mõted ja plaanid, mis omal ajal paljaks seebipulliks peetud, nende täideminemisele üsna ligi viinud. Siionismus, mis aastal 1897 elule kutsutud, Augusti kuus nimetud aastal sai Th. Herzli, ühe tähtsa, suure haridusega ja waimurikka Austria juudi läbi esimene üleilmne siionistide konverents Baaselis awatud. Th. Herzl, kelle peale siionistid suure waimustusega, kui teise Moosese peale waatasid, jäi korraga haigeks ja suri, suur oli nüüd juutide kurwastus.

Kuid siiski üks trööstiw sofin kostab läbi liikuwa kogu. Wägilane küll langes, kuid heljas walguse kii jäi taft järele.

Jah walguse kii jäi tõeste järele. Weel 1915. aastal, see on esimesel sõja aastal, sai tähtsate riigimeeste poolt Siionismus üheks mahalangewaks poliitika täheks nimetud. Kuid see mahalangew täht on maailma taewast ootamata oma hüilgusega walgustanud ja tõutud maa Palestiina wabastamise toonud, nõnda et wiimane, kui „Erez-Israël“ (s. o. Israeli maa) juutidele, kui kinnitunud kodumaa, suurriikideft üleantud peab saama, see on üheks suuremaks ajaloo sündmuseks saanud, viimase 2000 aasta sees. Meie wõime sellepärast siis juutide rõõmutuhinast arusaada, kui siionistide legioonid ühes inglisiwäega Palestiinasse tungisid ja pea kui wõitjad Jerusalemma müüride ees seisid. Hilja aja eest saatis rabbi Eppstein Chicagost-Ameerikast rabbi Meterile-Berliini ühe telegrammi järgmise sisuga. „Die rõõmus ja uhke ühes terve Juuda rahwaga, sest meie wõime nüüd juba furnute ülestõusmisest rääkida“. — Muidugi mõtles ta seal juures

prohwet Hesekeeli nägemise peale (37 p.). Ja Saksamaa siionistide president professor Warburg-terwitas mõne kuu eest Berliinis üht mitmetuhandelist siionistide koosolekut järgmist sõnadega: Ühe San Remo's sündinud wäljakuulutusega, ühe Inglismaa ülemwalitsuse all seiswa autonoomilise (iseseiswa) rahwaste liidu poolt tunnistud Palestiina, seisame meie juutide ajalooliku pööre ees. Meie, üle terve maailma laialepillatud, wõõrsil elawad rahwa ja usuwennad, on nüüd jälle aastasabade egili (s. o. wõõrsil elamise) järele oma wana kodumaa tagasi saanud“ . . . Sellele juure lisades ütleb ülemrabbi Dr. Schmarjahu Lewin lõuna Venemaalt: „Meie Baaseli konverentsist saadik on 22 aastat mööda läinud. See on kõik kui üks unenägu. On see siis tõeste tõde, et see meie unenägu täide on läinud? Jah, see on tõde, ja nüüd ei ole mina enam kui üks wõõras siin maa peal, vaid minul on üks kodumaa meie Palestiinas. Meile sündinib kui Joosepil, kelle unenägu ka 22 aasta pärast täide on läinud. (Joosep oli piibli järele 17 aastat wana, kui ta unenäu nägi ja 39 aastat wana kui Israel Egiptuse maale rändas, Baaseli konverents oli 1897. aastal ja Palestiina iseseiswuse wäljakuulutamine 1919. aastal, imeline kokkütõla). Meie rändame ühe äralaastatud maale. Kõik peab uueste ülesehitud saama, Karmeli otjas peab ülikool seisma, Jerusalemmas tempel . . .“ See saab see tempel olema, kus prohwet Taanieli ja ka Jeesuse enese sõnade järele wale Messias oma tuju ülesseadma saab, et ennast kui Jumal austada lasta (Taaniel 12, 11; Mat. 24, 15). Ühe kirjatüki järele ühes uues ajakirjas M. Liebest wäljaantud: „Israel ja tema kutsu“, peawad Koreas juba ornamenti (sijemise ilustuse osad) uue templi tarwis walmis olema. Igatahes on juba suured summad Jerusalemma temli ülesehituseks kokku pandud. Mis Kristuse wastase, wale messiasse kohta käib, siis ei tohi ta mitte esimese loomaga ärawahetud saada (ilmut. raamat. 13, 1—10). Kristuse wastane on palju enam teine metsaline (ilmut. raam. 13, 11—18). Esimene metsaline on poliitiline Rooma pea, teine metsaline on waimulik pea, Kristuse wastane, wale prohwet ja Palestiina kuningas. Esimene metsaline on õhtus, teine hommikus, kus wiimane esimese, poliitilise peale, mis Roomas on, üht tuju ülesseadma saab. Kristuse wastane saab üks juut olema. Lugege Taaniel 11, 37.— „Ja ta ei hooli oma wanemate Jumalast, ja ei

hooli ei ühestki jumalast". „Wanemate Jumalast", see ütetus võib ainult juutide kohta käia. Edasi on taht öeldud, kes „käjust lahti" on — 2. Tesalonika 2, 8 (Elberfeldi järele). Et nüüd ainult juudarahnwale käsud antud said, siis ei saaks Jumala sõna ialdes üht mitte juuti selle sõnaga nimetama. Peale seda ei saaks juudid elades üht wõõrarahwa sugust isikut, kui oma kuningat ehk messiaat wastu wõtma. Kui hirmus tõsine on Jumala kohtuotsus oma ära walitsetud rahwa üle. Tema annab neid toore Kristuse wastase walitsuse alla, peale seda, kui nad Tema Poega äraheitnud on ja ka sellepärast, et kui nad walida tohtsid, üht rööweli ja mõrtsukat Parrabast Kristuse asemel ära walisid. Nüüd juba tulewad need mehed, kes weriste rewolutsioonide pead ja hinged on, enamiste kõil juutide seast, on see Wenemaal, Saksamaal, ehk kusil mujal. „Tema salgab ära, et Jeesus Kristus on", s. o. messias on. Sellega pöörab ta oma sõjariistu Israeli lootuse wastu: „Tema salgab Isa ja Poja ära." (1. Joh. 2, 22). Juudid kommunistid on otsekohesed juutide siionistide wastased, nad salgawad oma esiwanemate Jumala ära ja tunnistawad ainult weel internatsionaal proletariaati. (Nagu see Riias enamuse aegas awalikuts sai, kus usklikud juudid rabbi saatusel juudisugust komisjari, käest talmudi põhjal kaitset otsima läksid, wiimasest aga armuta wälja aetud said.)

Aga mitte ainult hommikumaa juutide seas ei walitse suur häda ja põlew igatjus kodumaa järele, iseäranis 1881 aasta tagatiusamiste järele, ei, üks häda on ka õhtus olemas, kus juudid uueaja hariduse tagajärjel, sega abielude, tihti ka ristimise läbi teiste rahwastega endit segawad. See häda, et juudid endit teiste rahwastega segawad, on Jumala ees weel suurem ja hirmsam, kui nende maine häda hommikumaades. Igal pool üle laia maailma on Jumal aega mööda üht tormi rahwaste seas ülesäratanud, et juutist ülesrapputada, ei mitte ainult juutide wastaste üleskõhitamise läbi, waid ka sõdade ja rewolutsioonide läbi. Tema, kes üksford tormi mere peale saatis, et prohweit Joonast, kes Tema eest ära põgeneda püüdis, laewameestest merde heita lasta, et ta ühe ime läbi sinna kantud saaks, kus ta Jumala käsu peale üks tunnistaja pidi olema, ütleb ka Israeli wastu: „Mina olen Jehoowa, sinu Jumal, kes merd liigutab, et ta laened kohisewad." (Jes. 17, 12; 51, 15 ja 52, 1—7). Ja, „Kes Israeli laiali pillutanud, see wõtab teda koguda." (Jerm. 31, 10.)

Tema ütleb juutidest kõigis maades, kuhu Ta neid ial pillanud on. „Waata, ma läkitan suure hulga kalameeste järele, ütleb Jehoowa, ja nemad peawad neid püüdma; ja pärast seda läkitan ma suure hulga küttide järele, ja nemad peawad neid kui linnud ajama iga mäe pealt, ja iga mäekünka pealt, ja kaljude pragude seest." (Jerm. 16, 16.) Kas need kalamehed mitte siionistid ei ole, ja need kütid teised rahwad, kes neid wihtawad ja neid nende warjupaikadest wäljaajawad? Jumal aga ise saab weel oma äralangenud rahwaga kohut käima, ebajumala teenistuse ja mammona austamise pärast, ning wiimaks weel iseäranis selle pärast, et nemad Tema Poja äraheitnud on. (Jes. 9, 6. 7; 53, 3.) Ja nimelt just Palestiinas saab see sündima, kuhu nemad peale mõnesuguse raskuse ärawõtmise jõuawad, nagu näituseks Islami poolt, kes juutide liitumise läbi üleserutatud on, sest et uue templi ülesehitamisega nende püha paik Omar-Moschee, tähtsuse poolest teine maailmas, mis otsekohese endise templi ohwerdamise kohal seisab, maha kistud peab saama. Teisels saab Palestiina, kui juudid oma suure warandusega sinna on jõudnud, oma rikkuse ja hea geograafilise seisukoha läbi, kui sild kolme maailmajao wahel, ja nimelt Asia, Afrika ja Euroopa, ühels riitu õunaks põhja, lõuna, hommiku ja õhtu rahwaste wahel olema. Peale seda kõil saawad weel juudid, iseäranis need, kes pimedusest ewangeeliumi walgusele tulewad, Kristuse wastase all palju kannatama, kuna neist usmata juutidest Jumala karistuse läbi kaks kolmandikku ärähawitatud saab, wiimane osa aga sulatud kui hõbe, jõuab tuhande aastase rahuriiki (Safar. 13, 8. 9). Siis läheb täide, mis Jeremia ette kuulutab: „Häda, sest see päew on suur, et sedasugust ole, ja see on ahastuse aeg Jakobile, aga teda peastetakse sest". (Jerem. 30, 7; Matt. 24, 21). Jumal aga, kes seda tormi on lasnud tulla Israeli pärast, aga ka ühes sellega karistuseks kõige teiste rahwastele, saab seda jälle waigistama: „Kes waigistab mere kohisemist, laenete kohisemist ja rahwa möllamist." (Laul 65, 7.) Siis läheb täide, mis Jesaja ütleb: „Ja õiguse töö peab rahu olema, ja õiguse asi rahuline elu ja julgus igaweste." Jes. (32, 17.) Siis saab walitsema Jeesus Kristus, see tõutud Taaweti poeg, ja usklik Israel saab Teda wastu wõtma ja Teda austama sõnadega: „Õnnistud olgu see, kes tuleb Jehoowa nimel." (Laul 118, 26. 28.) Ja siis läheb täide, mis Jeesus Kristus ise oma tulemise kohta öelnud on: „Sest mina ütlen

teile: Teie ei saa mind sest ajast mitte näha, enne kui teie ütlete: Riidetud olgu see, kes tuleb Issanda nimel! (Matt. 23, 39.) Siis saab Siionile öeldud: „Sinu Jumal walitseb kui Jumal. (Jes. 52, 7.)

Siis saab täide minema, mis Jumal tõotanud on: „Ja peab sündima, otse kui teie olete äravannutud olnud paganate seas, oh Juuda sugu ja Israeli sugu! nõnda tahan Ma teid ärapeasta, ehk teie peate õnnistatud olema!“

(Saf. 8, 13; Efej. 37, 23 ja Rooma 11, 12.) „Oh seda Jumala rikkuse ja tarkuse ja tundmise sügavust! Kuis äraarvamata on Tema kohtumõistmised ja äramõistmata tema wiisid (Rooma 11, 33). „Temale olgu au igaweste“

„Õnnis on see, kes loeb, ja need, kes kuulawad neid sinatseid prohwetit sõnu, sest aeg on ligi“ (Jlm. r. 1, 3).

„Waata Ma tulen nobedas'e!“ (Jlm. 22, 12.) „Botschafter des Friedens'ist“. S. M.

Niinewe, „Suur Jumala linn“.

Niinewe oli wanaaegse Assiiria kuningriigi suurus, ilu ja toredus. Sellest räägib meile ajalugu ja wanad mälestusmärgid, mis on järele jäänud sellest suurest wanaaegsest linnast. Sitsiilia ajaloo kirjutaja Diodor ütleb, et Niinewe läbimõõt olnud 150 wagu, ja ringmõõt 480 wagu maad. See oleks meie (wene) mõõdu järele 84 wersta ringmõõt. Linn oli kaitstud 150 jala kõrguse müüri ja 1500 torniga. Müürid olid nii paksud, et nende peal wõis kolme tollaga kõrwustikku sõita. Piibel räägib, et Niinewis oli muu seas 120.000 elanikku, „Kes ei tunnud wahet pahema ega parema käe wahel.“ Tingimata hindas Niinewe ennast oma wägewuse ja suuruse järele. Piibel aga ei aruta tema wägewusest, suurusest, ega toredusest, waid räägib lihtsalt, et Niinewe oli suur Jumala linn, ja tema kurjus oli nii suur, et see Jumala ette tõusis. Siis määras Jumal temale karistuse, mis teda waejusesse pidi wiima.

Mis on meile Niinewe loos kõige tähelepanawam? Kõige eisteks see, et linn, mis täis kurjust oli, nimetati „Suureks Jumala linnaks“. Uuemas tõlkes: „Suureks linnaks Jumala ees“, millest iseenesest selgub, et Niinewe on Jumala tee, ei mitte tema suure kõrkuse pärast, waid sellepärast, et ta Tema omadus on. Ja Jumal näitas tegelikult oma armastust selle suure patuse linna wastu. Kellele ei oleks teada, mis sugusel teel Jumal oma prohwetit Joona sinna saatis, et näidata oma õiget kohtu ja armu.

Niinewe on üks eelkujutus terwest suurest maailmast, mis kurjusega nii on täidetud, et apostel Johannes ütleb teda üsna kurjuse sees seiswat. 1. Joh. 5, 19. Ta peaks oma patu ja üleastumistega juba ammu hukatusele äraantud olema, aga Jumal on nõnda maailma armastanud, et Ta oma ainusündinud Poja on annud, et üksti, kes Tema sisse usub, ei pea hukka saama; waid et temal igawene elu peab olema. Joh. 3, 16. Niinewis sai läkitud prohwet Jumala otsust teada andma: „Weel on 40 päewa aega, siis peab Niinewe linn hukka saama.“ Uga maailma ärapeastmiseks on läkitud see, kes on suurem kui Joonas, (Matt. 12, 41) ei mitte hirmsa kohtu kuulutusega, (Joh. 12, 47) waid kutsuga armu ja rahu juure. Kes Tema sisse usub, teda ei mõisteta mitte hukka, aga kes ei usu, juba see on hukka mõistetud, sest tema ei ole ustunud Jumala ainusündinud Poja nime sisse. (Joh. 3, 18)

Kas Sina usud ka Tema sisse? Wastust wõid Sa enese käest leida. Kuidas käid Sa Tema jälgedes, ja kas lähed Tema sõna juuri Sinu elus tõeks pühitusseks ja õnnistuseks. Joh. 15, 3, 6, 7. Niinewe linna mehed tõusewad ülesse kohtus selle sinatse soo wastu, ja mõistawad seda hukka, sest nemad parandasid meelt Joona jutluse peale, ja waata, siin on enam kui Joonas Matt 12, 41.

Mis teed Sina?

(„Лучь Истины“) Joh. 8.

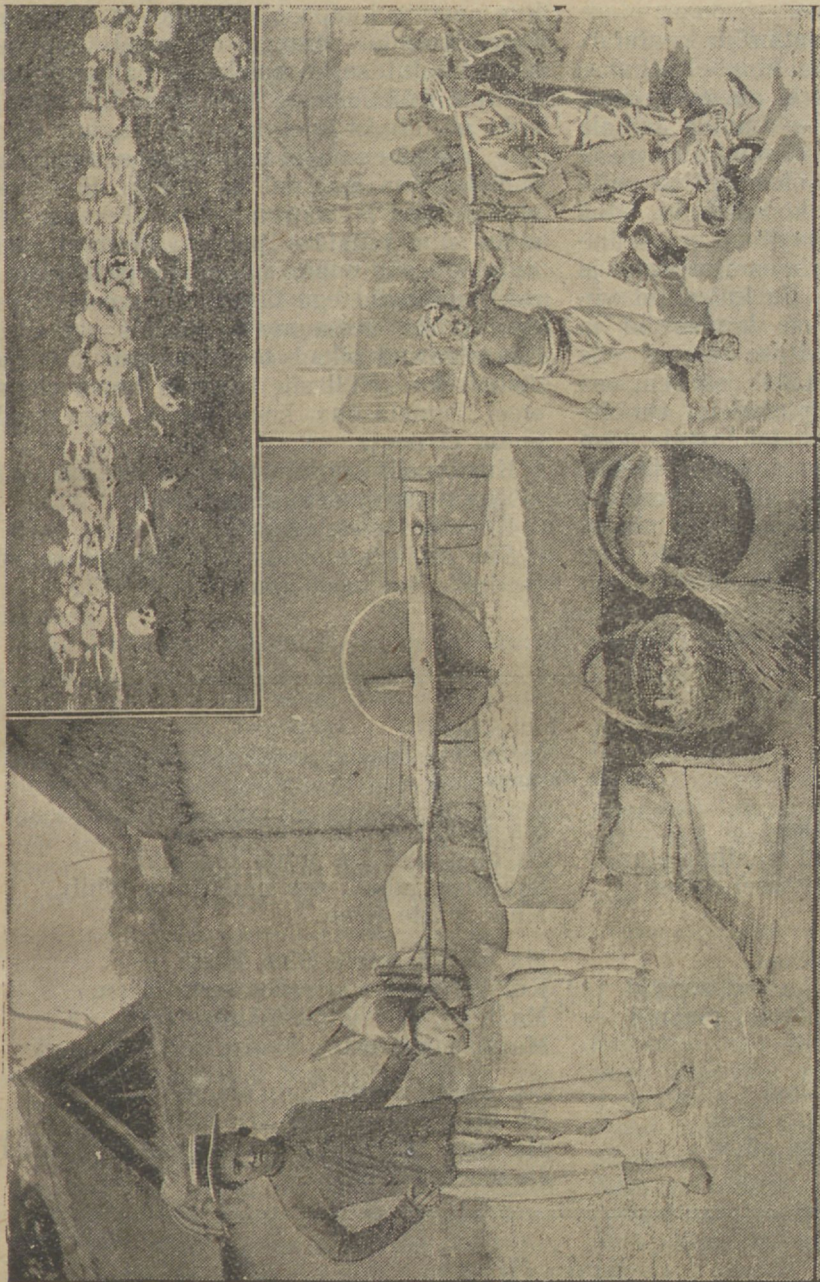
Nälja häda.

Waata päewad tulewad, ütleb Issand Jehoowa, et ma saadan nälja maa peale; ei mitte ükspäinis leiwa nälga, ega janu wee järele, waid Jehoowa sõnade kuula-

mise järele; et nemad peawad hulkuma ühest merest teise ja põhja poolt päewatõusu poole; nemad peawad senna ja tänna minema Jehoowa sõna otsima, aga nemad

ei leia mitte. Selsamal päewal peawad ilusad neitsid ja noored mehed jänu pärast ära minestama. Amos 8, 11—13.

kunud. Kuiwus on olnud nii suur, et jõedki on ära kuiwanud. Inimesed on näljahädas rännanud südamailt jõgede juure, mõeldes,

Meie pildid kujutawad pahemal pool: Ühiskondline riisi weski, mis on igas Hiina külas ja kus iga elanik võib oma riisi maksuta jahwatada. Ülemal paremal pool: Ärakuiwanud jõe rannal on nälga surnud inimeste luud. All paremal pool: Hiina haigete kandmine niisugusena, kui see weel praegusel ajal pruugiks on.

Hiinas walitses hiljuti nii suur nälja häda, et sarnast ei ole seal olnud, 1877. aasta järel. Kõige hirmsamalt mõllas ta Schensi maakonnas. Selle põhjuseks on olnud esiteks kana kestwad põuad ja siis — suured wee uputused. Rahwas on söönud rohu maast ja koorred puust, nii et ei või loodusest enam midagi toidetawat leida. Südantõhestaw on jutustada, mida inimesed lootuseta olekus ja meeleheitmises kõik ära teinud. Näljatsed mütnud omi lapsi. Teised sidund nad puude külge, ehk hukkanud ära, et aga pääseda nende nutu kuulmisest ja kaasaskandmisest, ühest kohast teise rännates. Mõned kihwitatsid omad lapsed ära, et nende nälja surma nägemisest pääseda. Kaewud on täidetud surrukehadega. Hiina walitsus on püüdnud kõige suuremate võimalustega hädalisi aidata. Sedasama on ka Ameerika Punane-Rist ja teised rahwuswahelised ühingud teinud nende hulgas ka Ameerika ja Inglise C. E.-lased.

Meie ees on kohutaw pilt. See jutustab Hiina näljahädast, mis seal hiljuti mõllas. Siin on hiinlaste weski, aga pole wilja, mida jahwatada. Põud on kõik ära rik-

ehk ometi wetti saaks. Aga asjata lootus. Jõe kaldale jõudes märkawad, et seegi on kuiwaks saanud. Siis nõrkewad nad lootuseta olekus ja nälja surm niidab

neid sealsamas karjade kaupa maha. Metselajad ja linnud tulewad nende liha sööma ja mõne nädala pärast on ainult walged luud järele jäänud, nagu sel kohutawal pildil seal nurkas näeme.

Nõrkewad janust! Jumala sõna kuulutab, et tuleb aeg, millal samal kombel nähakse nälga mujalgi. Aga see ei ole enam nälg leiwa järel, waid nälg — kuulda Jumala sõna. See tundub iseäraliselt. Praegusel ajal näib mõnes kohas olewat liiga palju Jumala sõna kuulutuse koosolekuid. Meil pealinnas peetakse pühapäiwil mitukümmend jutlust. Inimesi maanitsetakse ja meelitakse koosolekuile. Ja kui muul wiisil ei saa, siis pannakse kontserdid ja theeõhtud toime. Huwituse pärast siis mõni läheb. Siiski peetakse suurem osa koosolekuid pooltühjade pinkidele. On olemas inimesi, kes ei lähe ialgi Jumala sõna kuulama. Ühed neist on andunud täieste lõbude teenistusele, teised ärielu keerusse, mõningad ehk koguni usu elu wihkamisele. Nõnda on lugu linnades. Maa kohteis on weel enam-wähem teisiti. Seal tuleb ikkagi penikoormate kauguselt inimesi Jumala sõna koosolekuile. Neil on weel jänu Ju-

mala sõna järele. Mõni kord tundub liialdawalt, otsekui tahaks heita need tuimad ja paadunud linna kohad igaweste enda mammona teenistusse ja wajutada sinna kus aastate kaupa ei ole elawat ewangeliumi kuulda. Praegu on weel Jumala sõna kuulutuse koosolekutes paljus linna kohteis wõistlemas. Aga mainitud piibli koht näitab, et tuleb kord teistsugune aeg. Aeg, millal enam ei kuulutata ega pakuta Jumala sõna igal uulitsa nurgal. Siis saawad neitsid ja noored mehed nõrkema Jumala sõna puuduse pärast. Nad ei leia seda. Ei siis enam maitse tantsud, teatrid, joomingud ega õised hulkumised. Siis on igatüks seesugusist küllalt saanud. Siis algawad pikad teereisud Jumalasõna otsimiseks. Küll siis tuleksid heameelega weel Jumalasõna koosolekule, aga neid enam ei peeta.

Kus on siis kuulutajad ja jutluse mehed?

Kus on koosolekute pidajad?

Kus on elawad Jumala lapsed?

Siin on küsimused, millede peale wõid ise leida wastused Matt. 25, 1—13.

E. J.

Sinu käest.

Adele Karunga.

Ma wõtan wastu Sinu käest
Kõik, mis mul juhtub siin maailma elus —
Nii leiab süda troosti ka weel walus,
Torm waikib tõest.

Ma wõtan wastu Sinu käest,
Kui purustama peaksid ka mu soowid
Ja ümberlökkama mu mõtted, plaanid —
Mis sest, mis sest?

Ma wõtan wastu Sinu käest
Ja tean, et ilmaeagu ühtki häda
Ei wõi kül saata Sinu Isa süda.
Täis armastust.

Ma wõtan wastu Sinu käest —
Sa oled see, kes minu elu juhib,
Mis Sina lubad, see mull tulla tohib,
Muud mitte tõest.

Ma wõtan wastu Sinu käest —
Kui ka weel wärisedes seda ütlen,
Ma tean, et elu üksipäinis leian
Ma surma seest.

Ma wõtan wastu Sinu käest —
Oh olgu sellega siis ära antud
Mu oma tahtmine — ning hauda kantud
Ja maetud tõest.

Läbi öö.

Öö on mu ümber. Läbi niiske uduloori
ja ööwarjude weereb rong. Wagunis on
waikne, sest kõik magawad. Surmaga
heitleb kustuw küünal waguni laternas.

Warsti kustub ta — siis on pilkane
pime, ainult magajate norskamine ja
ühetooniline waguni rataste tuksumine
räägib mulle siis weel, sellest, et rong

edasi läheb läbi niiske udu ja ööwarjude — kaugele.

Waikne on mu ümber ja waikne mu sees, sest ajast kui wäljakantsin hauakünka alla nutja lapse omas hinges — oma sõnata walu. Kaua, kaua oli ta põdenud mu hinges, see nutja laps. Kramplikult oli ta nutnud, sest ta ei tahtnud surra. Siis kui pisaraid enam ei olnud, muutub ta terve olewus pisaraks — ainsaks walu pisaraks, närbuwa hingeõie külges kesk niisket udu ja ööwarjusi. Hauakünkale, mis endas warjab nii ärarääkimata kallist mu hingele, kantsin kõik lilled. Murtsin weripunased mooni õied ja kantsin haua künkale ja kustuwa eha paistel oli ta haud kaetud punastest werekarwa õitest, kui oleks terve südame weri minust ta hauale woolanud.

On sündinud . . . Ta on maetud ja punased õied kantud ta hauale.

Kõik andsin ma Sulle andeks, jah kõik, sest ajast, kui wäljakantsin oma nutja lapse omast hingest ja puistasin külma mulda ta hauda oma kättega, wärisewa kättega.

Kui hea on andeks anda elu pühamal tunnil, kui enam ei ole sõnu ega pisaraid. Rong aga weereb edasi läbi niiske udu ja tumedate öö warjude — kaugele . . . Suur pühapäine waikus hingab üle kauge wette. Teinepool puhkawat weepinda paistawad uued sinawad kaugused. Läbilastud luik aga laulis oma surma laulu kõigile. Nüüd on kõik waikne, kui peale rasket müristamist, wälku ja murdwat tormi.

Kõik peab oma hinge tagasi, kuna tuhanded pisarad, mis hiljuti weel nuttis taewas, säravad rohukõrrekestel ja puie lehtil.

Siis kui kõik pisarad nutetud ja sõnata walu maetud, on suur rahu hinges.

Tõusew päikene aga annab pisaratele, rohul ja lehtil tiiwad, mis neid taewa poole wiiwad. Jah kõik annan ma Sulle andeks ja unustan ära, kui wäga Sa mulle walu teinud. Ma panin altarile oma südame tule ja oma ihad ja soowid ja kandsin wälja liiwakünka alla oma nutja lapse — sõnata walu. Ja ikka uuesti puistan külma liiwa ta künkale ja pühin pisarad palgelt ja unustan ära kõik walu ja pisarad, mis mulle walmistanud. Warsti kustub küünal wäguni laternas, weereb rong ja ma pühin kõik pisarad palgelt ja süütan südames tuled põlema sellele, kes meie eeli sammus, jättes werised jäljed elukõrbe liiwale. Nii on ohwrieadus — eluseadus. Sa ära küsi ja püüa mu südame waadata, sa leiaksid sealt üht hauaküngast mis peal oleks mu nimi kirjutud. Ära küsi, kas wõitlus surmaga walus olnud, sest surnud ei räägi. Suur on surma waikus. Kuid uue elu haul lööwad õisema igawiku närtsimata iludused.

Ja läbi külma ööudu ja warjude weereb rong kaugele. Ammu kustus küünal wagunilaternas, aga juba paistawad kaugele puhkewa weewäljade takka, seal kus seisawad tummalt igawesed mäed, koidu esimesed walguse helgid, siis tuleb uue päewa hommik — jah, ka uue elu hommik . . .

K. L. Marley.

Otse kui hirw.

Otse kui hirw kisendab weejade järele, nõnda kisendab mu hing Sinu järele. Mu hingel on jänu Jumala, elawa Jumala järele.

Seesugune oli hütie mu hinges, mida ma ei mõistnud — ja mulle kostsid hütied igawese rahu allikalt: Hoi, tulge wee juure kõik, kell jänu on, ja kellel ep ole raha, tulge, ostke ja sööge, et tulge ostke ilma rahata ja ilma hinnata wiinä ja piima.

Ja neis hütideis kostsid weel tasased hääled, hütie weel isiklikult mulle:

Tõuse üles, mu sõbruke ja tule ära, sest waata, talwe aeg on mööda läinud ja

kadunud oma teed. Õiekesi näikse wälja peal, laulmise aeg on ligi tulnud ja lindude laulu kuulukse maal. Wiigipuu on omad marjad küpsetand ja wiinapuud on õitsemas ja annawad head haisu, tõuse üles, mu sõaruke, mu iluke ja tule ära.

Aga ma mõtlesin omas südames: ma olen willets ja waene, ma mõtlesin oma päewade peale mis wanast ja aastate peale mis ammust ajast.

Ära mõtle — see peale, kuulsin armastawast healest. Ära mõtle mitte oma noore ea pattude peale, ega oma üleastumiste peale, oma helduse pärast mõtlen

ma sinu peale, oma helduse pärast oh sõbruke.

Ei suutnud ma enam ennast hoida, mu ette tõusis unustud Kolgata, see millest ema mulle nii palju oli rääkind — ja mu kõrwu kostsid selgelt sõnad: — Mul on jänu, — jänu, sinu järele. Tuntsin omas hinges siis tormi ja mölludes pekswaid laeni ja ma küsisin endalt — mis sa ennast alla wautad mu hing ja kohised mu sees.

Oma pattu antsin ma Talle teada ja oma ülekohtu ei ole ma kinni katnud, ma ütlesin: Jumal ole mulle armuline oma helduse pärast, sinu kustuta mu üleastumised, oma rohke halastuse pärast.

Pese mind hästi mu ülekohtust ja puhasta mind mu pattudest, sest mina tunnen oma üleastumisi ja minu patt on mu ees alati. Loo mulle Jumal üks puhas süda ja uuenda muu sees üks kindel waim.

Ma tunnistasin iseenese peale oma üleastumised ja Jehoowa andis mu patud mulle andeks.

Ja kui imeline muusika, kostusid Tema andeks andmist kinnitawad sõnad mu kõrwu — sõnad mida ma ialdes kuulnud ei olnud: nii kõrge kui taewas üle maa, nii suur on minu heldus sinu üle, otse kui hommiku pool kaugel on õhtu poole ära, nii kaugel saatsin su üleastumised sinust ära.

Ah, missugust tänulaulu nad mu hinges

üles ei tõstnud — missugune sõnadeta laul minult Temale tõusis — ja wõin öelda: wäga õnnis on inimene, kelle üleastumine on andeks antud, kelle patt on kinni kaetud ja ma leitsin, et ükspäinis Jumala juures mu hing wait on, ükspäinis Tema on mu kalju ja mu abi, et Tema peale loota wõin igal ajal. Mu peastetud hing wõib Talle ülemat laulu laulda: Jehoowa on mu karjane, ei mul pole ühtegi waja.

Noore rohumaade peale asutab ta mind, ta saadab mind hingamise wee juure.

Ta jahutab mu hinge ja saadab mind õiguse jälgedele peale, oma nime pärast.

Ka siis kui ma käin surma warju orus, ei karda ma kurja, sest et Sina mooga oled, Sinu kepp ja Su sau, needsamad trööstiwad mind.

Ma tahan Temast jutustada oma wendadele ja Tema nime kõrgeks tõsta üle kõige — sest Ta on mul head teinud ja mind surmani armastand. Ja kui ma surma wärawateni olen jõudnud, siis tahan öelda: Jehoowa õuesi ihaldab mu hing, sest et üks päew seal parem on, kui muid tuhat.

Ma tahan waikselt siis laulda weel: Kes on mulle taewas armsam, kui Sina? Kui ma Sinu juures — olen, ei himusta ma muud. Kui mu liha ära lõpeb ja mu süda ka, siis oled Sa mu südame kalju ja osa igawest.

Piibli salmest kokku seadnud R. W.

Roosolekud kirikuis.

Jaani kirikus:

Mõned minutid enne roosoleku algust on ruumikas kirik juba rahwast täis, muidugi suurem osa usklikta ringkonde, kes konwerentfi puhul siin, aga küll ka neid, kes Tema omad weel ei ole.

Wistist iga tõsise uskliku südames lehwis wainne rõõm seda hulka näha, kuid sellega ühtlasi ka wainne palwe Issanda ette: et õnnista Sina, lasse ise oma õnnistuse wihma sadada, wõida Sa hingede mees täna ka omale werepalka.

Roosolek algas üleüldise lauluga: Ma tumardan sind armu wägi — orel ja pasunafoori saatel. — Wägewart, läbitungiwalt kõlas laul.

Terwitus kõned ütlewad õp. Hanson ja

Rokkamägi. w. Marley lühikeses kõnes toob noorte usklikude põhimõtted ja töö sihid ette, pannes neid ka neile ette, kes Tema omad ei ole — öeldes: kellele tahate oma elu tuua, kas seda elu turudele wiita ja ainult wanas eas end Jumalale anda — wõi tahate seda nüüd Jeesusele tuua? Üks ainus kord on kewade — noorus ja kellele õitsed Sina?

Selle järele kõneles w. Celi Jokinen — esimesest armastusest, südamlikult.

Et kui esimene armastus me rindu täidab, siis pole meil miski asi raske teha — meie armastame siis kõige jumalalapsi, meie toetame Jumalariigi tööd — meil on Piibel siis kallim raamat ja palwetuba armsam paik.

Lõpetab kõne öeldes: Cesti noored, et esimese armastuse tuli Teites wõiks põleda ja see Teie

filmeist wälja paistaks, armastus, mis teisi noori wõidab. Koht kus seda wõime saada, on Kolgata.

Seepärast peastetud Eesti noorsugu Jeesuse läbiuuritud — õnnistowate kätte alla.

Järgmisena kõneles William Jokinen Ebrea 11, 24—26 peale. Tuues Mooset, kui noortmeest ette, kellel ka elus filmapilt oli walida — wõimaluse, mis tal lahti oli, et Egiptuses suureks ja tähtsaks saada, jättis ta kõrwale ja walis — waewa tee, Israeli lastega kõrbe minna. Sest ta waatas tosumise peale.

Noor, ka Sul on midagi täna walida — maailm täiussega, nii palju pakkum ja Jeesus, waewalise teega — kumba walid. Teia seda, et maailm oma täiussega tühjult Sulle annab — aga Jeesus igawest elu ja au.

Terwitab lõpuks weel Soome noorte usklikude nimel.

Koosolekut kaunistasid C. E.-laste laulufoor ja soolod.

Olewiste kirikus.

Kolmandal pühäl Olewiste kirikus — nagu Jaani kirikus, nii ka siin kirik rahwast täis, weel enamgi, kui seda Jaani kirikus. Sest ruumid ju awaramad. W. Mädasson algab lühikese fisejuhatusse ja palwega koosolekut.

W. Marley — nõutakse, et noorust ja inimkonda peaks parandatama, kuid esjata on kõit wälis parandused, kui puudub sügaw fiseimine rewolutsioon. On praegusel ajal noori waja, kes julgewad seal „ei“ öelda, kus mass karjub — ja need noored, kes end peshnud Kolgata weres wõiwad seda.

Toob ka lühikese ülewaate C. E. liikumiseft, korralduseft ja tööst.

Selle järele rääkis w. Kroeker kolmesuguseft kaotuseft, armastuse (Jlm. 2, 4) jõu (Rohtum. 16, 20) ja waranduste (Nutti 1, 19—21.)

W. Raups kõneles Hefek. 37, 1—10 tuues seft kirjakohast neli pilti ette.

W. Celi Jokinen — kõneles Soome noorsoo tööst liigutawa juhtumise punase wäe pealiku ümber pöörmiseft.

Fot. Paritas.

Tallinna Olewiste kirik.

Wiimaks kõneles wend William Jokinen 5. Moos. 1, 19 üle.

Lõpuks awaldab w. Marley südamlikku tänu kiriku nõukogule, kes lahkest kiriku ruumid meile tarwitada annud. Nagu Jaani kirikus, nii ka siin ilustawad koorilaul ja soolod eeskawa.

R. W

9. aprillil s. a. kell 1/2 hommikul sai wiinamäe tööst koju kutsutud üks esimestest Baptisti jutlustajatest, kauaaegne Saapjala koguduse wanem wend

August Johanson

Sema põrm asetadi 12. aprillil suurema leinarongi saatel Saapjala furnuaiale.

Ühendud usklikude waimulik konwerents.

Kakstuhat aastat tagasi, esimesel nelipühil oli Kristuse koguduse elu alustamine. Ühendaw sibe, Püha Waim sai walgustajaks saadetud. Ei olnud enam Juudameest ega Kreekameest. ei ümberlöigatud ega ümberlöikamata, kõik oli üks Kristuse kogudus, üks pühade osajamine Pühas Waimus.

Ra meil, Gestimaal on nelipühid iseäranis tähtsad. Juba teist aastat peetakse neil kallil pühil ühendud usklikude konwerentsi, kuhu kõik need ruttawad, kes ühendust Kristuse were ja Püha Waimu läbi armastawad.

Ra tänawu aasta olid paljud usklikud üle terve maa kokkutulnud. Juba ammu olid mitmed hakkand ootama seda päewa, millal jälle wennalikus armastuses üksteisele kätt suruda, millal ühises kooswiibimises ja ühises palwes wastastikku jõudu wõtta. Ei peletand tagasi mitmeid ka kauge ja waewarikas reisutee.

Tulid kaugelt Lõuna-Gestist — Walgast, Antslast ja sealt ümbrusest. Panin neid raudtee jaamas tähele. Pikaist reijust wäsin, kandes kae otfas mitme päewa toidumoon, sammuwad nad ööforteri poole. Waikselt, kösiselt sammuwad nad, aga sügaw sifemine rõõm peegeldub näus. Nad ei ole pikka, rasket teed põland, et aga jälle kord omaste seas ühel meelel wiibida.

Nägin neid, kes tulnd sõja koledustest rüüstatud Narwast. Noored ja tulised ruttawad edasi — ei ole neil raske miidagi. Karm käsi pole neid hellitand, nad on kindlaks oma Isandale jäänd ja kui noored wõttelejad kutsuwad noori wõttelejate ridadesse.

Ra saared olid saanud omi paremaid poegi, et need oma wäsimata energiat ühise wõitlus altarile paneks.

Kallid sugulased seal pool lahte ei olnd meid ära unustand, waid tegid meile kingi wendades Jofinen'ites, ka jassa wend Kroeker oli meile külakosti tooma tulnd.

* * *

Konwerentsi esimesel päewal — esimese nelipühi päewal, 15. mail oli paljudes koguduses kodades wõõrusleiwä pakkumine sisesõitnud wendade poolt. Igalt poolt tõusid lõpmata eestpalwed konwerentsi pärast ülesse. Ja see oli juba kindel tundemärk, et konwerents õnnistusrikas saab olema.

Lõunaajal kell 1—4 pidasid Haapsalu wennad F. Tombo ja F. Mathiesen pühapäewakooli, kus nad suure hulga lastele, tahwli peale joo-

nistusi tehes hädaohutusest rääkisid, mis lapsi waritewad ja langemisele miitwad, kui ka langenutele peasteredelit juhatafid.

Paljud sisesõitnud wennad ja õed wõtsid õhtu poole Jaani kirikus C. E. liidu poolt korraldatud noorsoo koosolekust osa.

Teine püha algas palwetunniga, mida wend Bilienthal juhatas. Ühel meelel saadeti palwed ülesse, et ühenduse mõte Kristuse ja tema rahwa wahel (esimese päewa motto) kõigele selgeks saaks.

Esimesena kõneles w. Mä d a s s o n Joh. ew. 15 peat. põhjal ühendusest Kristuse ja Tema koguduse wahel. Temale omase südamliku tooniga lõi sügawad wõrdlused wiinapuu ja tema okste wahel, ühelt poolt, ning Kristuse ja Tema koguduse wahel, teiselt poolt. Nagu wiinapuu ilus puu ei ole, teda peetakse ainult wilja pärast, nii jäetakse waimlise wiinapuu oksad seni kaswama, kui kaua nad wilja kannawad.

Wiinapuul on süda, mis teda okstega ühendab. Ja ainult siis wõiwad oksad wilja kanda, kui nad südame läbi puuga ühenduses on. Ra meie anname wilja ainult siis, kui Taewa Isaga ühenduses seisame. Mõned oksad ei kanna wilja, neid lõikab aednik ära; wiljatandjad oksad saawad aga igadepidi puhastud, et nemad wõiksid weel enam wilja kanda. Ra meie seast kautatakse need ära, kes wilja ei kanna, aga need, kes wilja kannawad, saawad hoitud, et nemad weel enam wõiksid wilja kanda. Taewane aednik on sellets oma Poega and, et meie wõiks palju wilja kanda ja Isa saaks austud sellega meie läbi.

Teisets kõneles w. Lipstok ühendusest ihuliikmete pildi all 1. Kor. 12. p. 12 salmi põhjal. Inimese ihu on imeliselt paljudest liikmetest kokku seatud, Aga weel rohkem on Kristuse ihul liikmeid, kelle arwu meile Joh. ilm. r. 7 p. 9 salm ilmutab. Ihu liikmed on kõik ühenduses ja Kristuse ihu liikmed on tänasel nelipühil koos ühenduse loomiseks. Meie ihus on kõik liikmed kindlas ühenduses, ei ole film sõimand filma, ega jalg kätt. Sumala ihu liikmete juures ei tule ka seda ette, nende juures on kindel harmoni. Igal ihu liikmel on omad ülesanded — nii ka Kristuse ihu liikmetel. Paljud on meist filmadets. Nemad näewad rohkem kui teisid, näewad Kristuse tulemist, teiste patu tegust. Need liikmed on järelewaatamise ametisse määratud. Ürgu nemad aga sellepärast uhked olgu — see on nende ülesanne. Teised on

kõrwad, kes igal pool kuulewad waitlist Jumala häält. Mõned on jälle jalad, kes nobedasti käiwad Jumalariigi töö pärast. Aga igaiüks omal kohal. Iga üksetu liikme ülesanne on üksteist aidata ja üksteise pärast kannatada. Soja ajal lord nägin, kuidas arst ühe nooremehe terwe jala pealt 15 wäikest tükki ära lõikas ja nendega haiget jalga arstis. Meie aga tihti ei kannata üheteisega.

Et terwe Gestimaa saaks walguse kiirtega kaetud, on tarwis, et igaiüks ühtteist toetaks. Ennast ise üles ehitaks ja aitaks teisi ehitada. Et igaiüks wõtaks oma peale tõsised ehted, mis ei ole mitte head riided, waid kannatus ja pihmeel.

W. Priitast tõi pildi kristlikus armastuses elawast abielu rahwast Ewes. r. 5 p. 22 s. põhjal, mis „Noorte Elu's“ saab ilmuma, sellepärast ei peata meie siin selle juures.

Kõnele wahel kandis ühendud loor wenna Kaupsi juhatusel paljud südamlikud laulud ette.

Peale kõnesi jäädgi ühisesalwesse, kus selgesti Püha Waimu liikumist märgata wõis. Sügawalt liigutult, särawais piisawais tõusid mitmed üles, kes oma südamed olid Isanda ette waimus kannud ja Temaga osasamist maitsevad.

Ohtupoolne osa algas palwega, kus ta paljude eespalwet soowijate peale mõeldi.

W. Podin kõneles Ewes. r. 4. 1—6 s. põhjal esimesena. Ta andis konwerentse Inglis ühendud usklikude konwerentse terwitused ära. Wend selgitas ühenduse mõtteid ja näitas, et ühendus ei seisa ühe ehtteise piibli tõdede maha salgamises, waid nende kõikide koos töötamises, keda Kristus on ühese loomaks teind. Paulusel ei olnud enne Tarsuse linnaga mingit ühist. Aga kui Kristus neid enese külge liitis, olid Paulus ja Tarsuse linn üheteise külge liidetud. Tõsine ühendus seisab selles, et peame Kristusest kinni, ja temaga üks oleme.

W. Rokkamägi peatab Apost. teg. 16, 9 s. walgulsel nende põhjuste juures, miks üksikud inimesed oma senise elu maha jätwad ja lähwad kaugale paganamaale keset kannatust ja tagakuulamist, et kuulatada ristilõõdud Kristust.

Ragu Paulus nägemist nägi, nii on kõik missjonärid üht nägemist näind paganate suurest pimedusest. Nii nägi nägemist Jesuit Franz Sawin, kelle süda põles armastuses Kristuse wastu. Tema suri Hiinamaal ning wiimased sõnad olid: „Oh sina wägew linn, millal näen sind lahti olewat.“

Ka Robert Morrison, kes piibli hiinakeelse ümberpani, sai nägemise teel selle tee peale tõugatud. Kui Tailor ühel suwisel pühapäewal nägi rahwast suurel hulgal kirikusse tõttama, siis awanesid tema filmade ees need pimedad hulgad paganate maal. Ta läks palwesse ja palus endale 20 kaastöölist, kellega pimedasse maailma walguks wiis.

Kõik missjonärid nägid Kristuse were hindu ka neis, kes wara hommitu templidesse tõttasid ebajumalaid teenima, pikkaes palwerändajate ridades, kes edasi ruttawad iga samm peal põlwitades, kui ka kurjategijates, keda walu teed mööda ärabuklamise paika wiidi. Ja nad wõtsid: praegu on kõik külad Hiinamaal lahti risti ewangeliumile.

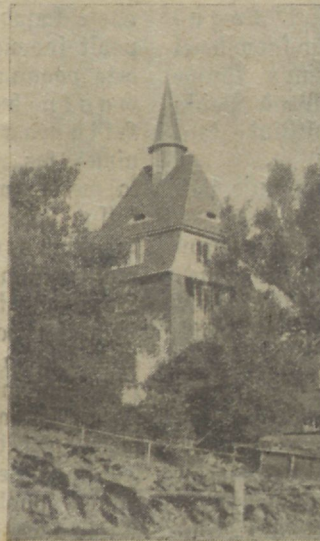
Hiinamaal on ühtlasti oma kohalik missjoni selts, kellel on kawatsumis asutada üht ühist kodumaad kirikut.

Missjonärid tarwitawad jutluste juures üksikuid hiinakeelseid märka, mis üht lauset wõi ütletust tähendab.

W. Rokkamägi terwitab weel noorsoo C. E. liikumist ja lõpetab soowiga, et kui kuuleme pimedate paganate kutsumist: „tulge alla ja aidake meid“, et siis paluksime Jumala käest Pauluse ja teiste Jumala meeste nägemist. Kas oleme siis walmis minema? Andku Jumal, et saaksime missjoni koguduseks, kes taewase sõna järele samme juhivad.

Neile kõnelede järgnesid terwituste äraandmised. Suures kogus koguwad wennad ja ded laua juurde, ning üksteisele alandlikult eesõigust andes, ütlewad omad terwitused. Rõõmutunne hoowab rindu, kni kuuled, et mitmest kohast tõusewad palwed konwerentse pärast nende poolt, kes ise ilmuda ei saand.

Esimesena soowib w. Ripstok Gestimaa ühenduse ja Rummu-Walkla koguduse ning noorsoo seltside poolt seda, et

Ewageeliumi kristlaste palwemaja, kus ühendud usklikude 3-mas konwerents ära peeti.

üksmeel kaswaks. Lääne-Nigula õpetaja nimel soowib w. Mädasson Isfanda õnnistust, südamete ühendust ja et kõik oma Peapikjale wastu töttaks. Ruumad terwitused saadawad ka Narwa Sinine Rist ja C. E. ühing kõigile, kes Isfanda lipu all wõitlewad. Rakwere Sinine Rist ja C. E. ühing saadawad palju õnnistuse soowist „edasi“ hüüdega. Paluwad palwes mõelda kõikide linnade ja alewite peale, kes wahest nõrkuses seisawad. Ka Tartu Sinise Risti ja C. E. ühingu esitaja terwisid ära andes, palub, et nende eest palwe käsa tõstetaks. Tartu III. bapt. koguduse poolt terwitab w. Kõnra ja soowib, et Kristuse waim meid ühendaks, mis kõikide uuestiüündinute ühine soow on. Wend Bodin terwitab 75-da Inglis alians usklikude konwerentsi poolt, kes praegu koos.

Konwerents saadab tänu ja õnnistuse palwed telegraafi teel ka wastu.

Wend Kroeker ütleb: „Mina tohin terwitada Saksa usklikude ja alians liikumise nimel. Saksa alians liikumine ei ole wana. Minewal aastal oli 30-nes aastapäew. Algus oli wäiksel. Esimesel alians koosolekul oli 9 inimest, teisel 78, kuna minewal aastal 4000 inimest koos oli. Teie teete paremine, kui Saksamaal. Meie kolmas konwerents ei olnud nii suur. Jätkake tööd edasi ja Jumal on Teiega. Kõik kannawad Teid palwe kättel. Mõni aasta tagasi wist ei lootnud Teie, et nüüd niisugune konwerents on.

Saksamaale aadetakse ka tänu ja wastu terwitused.

W. Buskai, kes hiljuti Standinaawioist sõitnud, toob sealsete kaaswõitlejate poolt 5. Mos. r. 33 p. 28 f. terwiseid ja selle järele walmistab Narwa C. E. laulukoor ühe liigutawamatest filmapildudest, mis wist millalgi paljudel ei unune. Alustab üks wend, kelle tugew soolo kutsudes üle ruumi kõlab, mida tenor kuulda wõtab, toolilt tõuseb ning lauluga ühineb. Neile seltsib bassi soolo, siis kõik meeste häälled ning lõpuks ka naistehäälled. Wägewate helidena kostab nüüd wõitluse laul. Paljud inimesed tõusewad toolidelt, nagu tahaksid nad wõitlusele rutata. Wist ka paljud andsid hinges tõutuse wõidelda kuni wõiduni.

Peale laulu algasid jälle terwitused.

W. Karlson terwitab kolme C. E. ühingu ja Rakwere methodisti kog. poolt soowiga, — et kõik ruum saaks Jeesusele. Haapsalu meth. kog. C. E. poolt ter-

witab w. Tombo Joh. ew 17 p. 21 f. Teatab, et nemad on nõuks wõtnud Läänemaal saadanat wälja ajada. Soowib, et wõiksim ühineda ühise waenlase — saadana wastu, et tema riik wõiks langeda ja Isfanda riik tõusta. Pärnu C. E. ühing saadab terwiseid ja soowib, et Püha Waim saaks walatud kõikide peale. Kärust ja Kehrast tuuakse terwitust ja soowitakse edasi ruttamist. W. Einse terwitab Lääne-Nigula noorte usklikude poolt. Tapa Sinise Risti esitaja manitseb kõiki ustawad olla oma postide peal.

Tuuakse weel terwiseid Waiwara wennaste koguduse ja misjoni ühenduse aruselti poolt soowiga, et ewangeliumi walgus ka kaugegete paganate selka paistaks. Terwitakse Tartu mastu bapt. poolt. W. Raups terwitab Hiiumaa usklikude ja w. Letermanni nimel, kes praegu Ameerikas wiibib. Tuletab ka meelde wenda Johansonit, keda Jumal kutsus selle tööpõllult oma juurde. Walga wennaste kog. esitaja soowib, et konwerentsi töö ka tagajärgi oleks. Helme-Tõrwahumuli wennaste kogudus tõutab wõidela Kristuse waimus. Lehtse bapt. koguduse osakonna ja noorsoo seltsi esitaja manitseb kõik pühimeks arwata Kristuse pärast. Walga C. E. saadab terwist ja soowib, et noored esimesed oleksid. Peetri usklikud ja C. E.-lased teatawad, et ka neil on tõsine nõu kõrge kutsumise poole tõtata. W. Paulus terwitab Kullamaalt, iseäranis noorte poolt, kes wabameelselt tahawad töötada. W. Kõkamaagi arwab, et Jumala rahwast weel raud käied seowad, mida maha tuleb panna. Tuleb kõik, mis oma altarihe panna ja siis küsida, „mis pean edaspidi tegema?“

Hiiu bapt. noorsoo seltsi esitaja toob rõemu sõnumeid sealsete ärkamiste üle. W. Tannebaum Noarootsi usklikude ja C. E. nimel ütleb, et Kristus tuli ilma tulb tooma ja tema soowib, et see juba põleks meie südames. Paide C. E. ühing oma esitaja läbi soowib, et Kristuse kogudus suureks ja tugewaks kaswaks. Tapa method. kog. palub, et kõik Jumala rahwas üks oleks. Pikemalt teatab üks wend Siberi usklikude elust, kus baptistid ja ewang. kristlased ühel meelil töös on ja ka ühiselt togakiusamisi walituse ja rahwa poolt kannatawad. Nisist noored wabameelsed usklikud terwitawad ja teatawad, et noored on wabaduseks kutsutud. W. Kaur terwitab Wiljandi wennaste koguduse ja noorte usklikude poolt. Wiimased on

üsna noored, ärganud wiimasel nooresoo koosolekul. Kõlab kutse: „Tulge veel!”

Tuuakse veel terwituisa **S i m u n a - R a h k l a** usklikude, Petrogradi ühendud bapt. kog. ja **W o l o s o w o** noorsoo seltsi poolt.

Raugelt Peipsi rannast **R o d a w e r e**st terwitab wend ja kõneleb neist raskustest, mida

kuulja, küll wõtab ta need ülestõstetud käed rohke andidega täita.

Õhtul algasid kutsumise kõned. **W. T a n n e - b a u m** kõneles 4. Mos. r. 5 p. 6 ja 7 s. põhjal sellest teest, mis pattudest peafemisele wiib. Minufene tee on patu ülestunnistamine. Piha kiri näitab meile seda, aga paljud ei pane

Ühendud usklikude konwerentsti kuulutajad wennad.

enne sõitu wõita tuli. Tuuakse terwisid veel **I s a k u s t**, **R ä p i n a s t** ja **R u i l a s t**.

W. E. Jokinen terwitab Soome wennasrahwa nimel 2. Kor. r. 13 p. 13 salmiga.

Kirjalikult on terwitand, kohalikud wene ewang. kristlased, C. E. üleilmilise liidu esimees **Dr. Clark** Ameerikast ja **Tartu l. bapt. kog. noorsooselts**.

Pikk rida oli neid, kes midagi töid, kes sõnades ja õnnesoowides terwitustest pakitsewat südant tühjendasid. 46 kohast toodi terwituisa ja tõsteti palwes käsa. Isjand, kes palwete

ümberpöörmise põhijooni tähele, ehk tunnistawad ainult wennale ehk õele ja on õnnelikud. Uga Jumala Waim paneb sõeme nende peale, et nad kõigile ülestunnistaksid, kelle wastu nad eksind on.

Wend **Kroeker** kõneles Apost. 9 p. 4 s., 1. Mos. r. 17 p. 1 s. ning Jos. r. 5 p. 14 s. põhjal nende, alandusest rääkivate kirjakohdade üle. **Saulus**, **Abraam**, ja **Josua** langesid alanduses põlwili maha ja said wõitu. Usuelu algus on seotud alandusega. Wõit saab wõidetud palwelambris.

Wend W. Jokinen kõneles 1. Mos. r. 19 p. 16 s. põhjal Lotist. Uskumata Soodom peab ärahäwitatud saama, aga Jumal tahtis Lotti peasta ja saatis temale sõna. Lott aga ei tahtnud lahkuda. Siis saatis Jumal oma ingli, kes Loti käest finni võttis ja ta wälja tõi.

Patt on maailmas suur, ning peab inimesi finni. Jumal aga kutsub: „Wälja Soodomast, wälja Soodomast!“ Lott teadis Jumala tahtmist, aga wiivitas. Kas meie wiivitame? Siin teadwad kõik teed. Jumala töd: on Cestis kuulutatud. Abraam palus Loti eest. Ka Sinul on eestpalujad. Kas ema eht keegi teine. Täna nende eest, sest wiilets ja waene on see, kelle eest keegi ei palu. Paluge ka ise enda eest ning ka meie palume nende eest, kes nõrgad on edasi minemiseks.

Peale wenna kõnet jäid paljud eestpalwesse, mida wend E. Jokinen juhatas. Enne palwet pidas tema sissejuhatuseks wäikele kõne, kus jutustas ühest tütarlapselt, keda kõik usklikuks pidasid, aga kes weel polnud surma kartusest lahti saand. Aga õige uskliku tundemärk on selles, et tema enam surma ei kardad.

Nõnda lõppes päew, kus jälle uuendati wendliku armastuse alusmüüra.

K o l m a n d a l p ü h a l kõneles peale palwetundi esimesena Soome wend Eli Jokinen. Ta tuletas meelde prohwet Eliast, keda taga küsati ja taheti ära tappa. Elias oli sunnitud kõrbe põgenema ja seal nuttes Jumala ette ruttama. Aga seal ilmutas temale Jumal, et weel on 7000 meest, kes ei ole kumardand Paali ette. Kui Sina kufagil üksi oled seft maailma, ära kardad! Seft weel on Isjandal rahwast, weel mehi ja naisi, kes teeniwad Jumalat. Armas noor! Wõib olla, et koha peal, kus Sa oled, näed oma ümber ainult ööpimedust. Restöö warjud ümbrisewad Sind. Tõsta filmad üles! Röidu täht särab. Hommik tuleb . . . Tuleb aeg, mil Jumala rahwas wõidu palmidega kokku kogub. Ustawaks on nad jäänud ja wõiduni wõidelnud. Nüüd päriwad nad wõiduhinna. Rasuste ajal on Jumal kõige lähemal, seepärast ärge kohtuge, waid wõidolge edasi! Cesti noored! Ärge wäsi raskel teel! Jääge ustawaks, siis näete, et Teie päralt on wõit.

Wend K a r l s o n kõneles neist wõitluse abinõudest, mis noorsugu wõib tarwitada selles wõitluses, millest eelmine wend rääkis: Üks esimestest on usk, ilma milleta ei wõi üksti Isjanda meelepärast olla. Usk on sibe Jumala ja meie wahel. Usk wõidab kõik. Teine tähtis

abinõu on lootus. Lootuses seistes ei lauta meie ial julgust. Tähtis on armastus, mille wägi on tugewam kui surm. Ka rõõm, mis maailmas puudub, on wõitja noorsool ja nemad on kohustatud Kristuse rõõmusõnumeid kuulutama. Weel rahhu, mis kofutab, kuna waen kautab. Jumala sõna, mis on kui kahe terane mõel, elusõna, eluseeme, walgus ja kõiki wabaks tegew töde. On tähtsad abinõud weel julgus, mis pool wõitu; pühitsus, kus sees Jumal meiega on; laul ja kirjandus, millega wõib kauguse peale mõjuda, ning ühendus isefestis. Aga esimene ja wiimane on palwe. Tema sees on palju, on kõik. Toome siis kõik ohwriks, and'em Jeesusele määd ja wõitkem Cesti Isjandale.

Pärast kõnet laulab ühendud meestekoor wõimsalt Isjanda tugewa wäehulga laulu: „Ole truul!“ Tugewad healed kutsuwad lannatusele. Jah, tugewus wõib kannatada.

Järgmiseks kõneles w. L e p p haawatud ja parandud noorsoost, neid, kes Kristuse orjad, parandatud, ja ilma Kristuseta elawaid — haawatud noorsooks nimetades. Kõne soate käesolewas numbris teises kohas leidma.

Ka järgmine, w. K a u p s'i sügawmõteline ning mõjur kas kõne ilmub käesolewas numbris, sellepärast lähme ka temast mööda.

Peale kõnesi oli palwe. Lõppes koosolek ning kokkutulnud usklikud ruttasid lõunat wõtma. Konwerentzi juhatusst, kuulutajaid wendi, laulukoori ja C. E. liidu uut juhatusst pildistas üks öde, et nad aastate järele pilta filmit edes wõiksid meelde tuletada armast koosolemist.

Õhtu kell 7 oli tunnistuste õhtu, kus paljud noored endi peastimisest tunnistusi andsid.

Sel ajal oli Allika tänawal asuwas koguduse kofas kuulutajate wendade koosolek, kus nad ühifelt mõnda Jumalariigis tähiist küsimust läbi arutasid.

Seal kõigepealt waliti tulewase aasta ühendud usklikude konwerentzi komitee. Ruhu kuuluwad: baptistide poolt w. Mathisen, luterlaste poolt — w. Mädasson, methodistide poolt — w. Karlson, C. E. liidu poolt — w. K. Marley, bapt. noorsoo liidu poolt — w. Raups, wennaste koguduse liikmete poolt — w. Klanmann, Sinise Risti poolt — w. Marley (wanem) ja ewang. kriklaste poolt — w. Silienthal.

Konwerents otustas ka tulewal aastal Tallinnas ära pidada.

Pannakse weel ette w. Silienthalile tänu awaldada kõigi selle waewa eest, mis wend

ruumide korraldamises näind. Tänu awaldaße püstitõusmisega.

Sisfe on antud mõned küsimused, milledest aga aja puudusel kõigest kahte sai puudutatud. Esimese küsimuse kohta, et mis Gestile praegu kõige rohkem waja, leitakse, et oleks praegu kõige rohkem tarwis puhast ewageeliumi kuululutust; usklikude ühendust; Jumalariigi töötõgijate kaswamist palwes, piibli lugemises ja õieti kõnelema õppimises, ning energilist noorsoo tööd . . . Teine

Issand on praegu oma rahwa juures. Meie film pole Teda näind, aga paljud meie seast wõiwad kinnitada, et Issand on meie ligi. Meie wõime sellest rõõmustada, sest taewased jõud kisuwad praegugi meid tema poole.

Issand on tulnud. Ta on meiega, oleme siis meie ka Temaaga. Aga ka Issanda nähtawal kujul pilwede peal tulek on väga ligi.

Israel pidi läbi kõrbe Kanaani maale minema. Tee peal hakkas tõutuse rahwas tõrkudes Jumala

Ühendud usklikude konwerentsi laulukoor.

küsimus, kas Püha Waimu ristimise läbi tuleb pühitsus, wõi pühitsuse läbi Püha Waimu ristimine, jääb aja puudusel pooleli.

* * *

Wüimasel konwerentsi päewal s. o. 18. mail algas kooswõibimine jälle palwetunniga, mida w. Tõuse juhatas. Palju oli neid, keda eestpalwes Issanda ette kanti. Küll palusid seal wanemad laste ja lapsed ärasteemata wane mate eest. Loodi ette ja paluti Issanda õnnistust seminari õpetajatele, et nemad Jumala meelepäraliselt wõitfid üleskaswatada omad õpilased — tulewased rahwawalgustajad.

W. K o t k a m ä g i kõneleb peale palwet Issanda peatsest tulemisest. Tema seab kolm põhimõtet üles. 1) Mis tähendab sõna: „Kas on Kristuse tulemine ligi?“ 2) Miks Issand wõibind, ja 3) Millal lähewad imeasjad täide (1. Tes. 4 p. 17 f.)

wasta nurisema ja ei saanud sellepärast niipea Kanaani maale.

Ka kristliku koguduse kohta olid Jumalal oma plaanid. Tema tahtis, et Ta kogudus pidi läbi kõrbe minema. Teg on näidand, et kogudus ei ole oma ülesandeid täitnud ning Tema on pidand asjata ootama. Seni on Issand wõibind, aga kui Jumala kogudus tunneb oma kõrget ülesannet, siis awab Jumal taewa ja lasseb õnnistused oma rahwa peale. Mina arwan: see wõib sündida juba homme. Aga ainult siis, kui kõik ootawad Teda esimese armastusega, ning teewad esimesi tegusi.

Märgid näitawad, et Issand selinatjel meie ajal oma kuningriigi tahab üles ehitada: pagana misjon edeneb, sõna ristist kuulutakse kõigi rahwastele. Juuda rahwas kogub sinna maale, mis neile kord tõutud oli. On mär-

gata kiriklises ja ühiskondlises elus midagi tundmata, aga suurt muutust. Ka looduses sünnivad suured sündmused. Hiina maavärisemine üksi on nõudnud 1.000.000 ohvrit. Ja niisuguseid maavärisemisi on üle ilma viimasel ajal palju. Kõit on wä'mis ja ootawad peaingli kasku. Esimesed kriitlased ootasid Issanda peatset tulekut. Kas nad eksisid. Ei! Meie oleme ekjind, et oleme Tema tuleku unustand.

Kõne lõpeb wägewa käfuga: „Minge edasi, Maranata!“, mis loodetawasti paljuid ka edasilihtab Issandale wastu.

Wend Park ja kõneles Joh. ew. 17. p. 21 s. üle. Jumala rahwas on paljud ainult esimese sammu teind. Nad on ainult uuesti sündind, aga ei ole Püha Waimu täiesti wastu wõtnud, ei ole teisest surmast ja teisest ülestõusmisest läbi käind. Enne Issanda tulemist on usklikudel palju tööd. Tuleb ühendust pidada terwe maailma usklikudega, et nägemata fogudus wõiks kaswada. Tuleb üks ühine wäerind luua terwe ilma kurjuse wastu.

Issanda tulemine on ligi. Jumala rahwas aga ei hõiska praegusel ajal — nad on nõrgad. Jumala rahwas peab kuninglik rahwas olema. Siin on nad küll usufangelased, kui Simpson, aga kodus ilma waimlise selgroota.

Jumala rahwas peab ennaft ümbrusest lahutama, nagu optandid, kes kõik peawad maha müüma ja Aukuninga wastu tõttama. Tuleb weel tööd teha, sest usk tuleb kuulutamisest ja kuulutamine Jumala sõnast. Kuulutamine on liig kunstlikuks tehtud, peab lihtsuse poole minema. Kiriku ja palwemaja kantslid peawad madalamaks saama.

Saage usufangelasteks! Ürkage üles, sest praegu on Relipihi. Kristuse ootamine olgu wiimaseaja ülesanne.

Selle järele töid Narwa öed selgetel hõbedastel häältel kiitust Issandale. Kellukestena helisid südamest tulnd sõnad ja pakkusid hingele palju.

Ka wend Priikast kinnitab, et Issanda tulemine wäga ligi on. Aga küsitaw on, kas Jumala lapsed on walmis Kristuse tulemiseks.

Kristus kõneles, nagu seda Matteuse 24 peatükist näeme, misugune on ümberpöörmata rahwas. Nad sõid ja joid. Oli see patt? Wõtsid naifi ja läksid mehele. Oli see ülekohus? Waatame kuidas esiwanemad elasid ja mis nad sõid. Praegu aga pühendakse kõik raha ja wara selleks, et heasti süüa ja juua

Abielu peale waadati enne aukartusega. See on praegu jalgade alla tallatud. Iga päew mõeldakse, kuidas abielu seadusest üleastuda. Wõetakse päewa kahe peale naine ja lahutakse siis ära. Niisugune on maailm.

Aga taewariik on 10 neitsi sarnane. Mifs neitsid? Meile wastab selle peale Joh. ilm. r. 14 p., kus on öeldud: „Sest nemad on neitsid; needsinatjed on, kes Talle järel käiwad, kuhu ta ial läheb“. Taewariik on nende kümne neitsi sarnane. Neitsid wõtsid lambid ja läksid peigmehe wastu. Mis on lambid? Wene-Saksa sõja ajal pidid rannaäärtsed linnad pimedad olema. Inimesed käisid siis wäikeste lampidega, mis nende teed walgustasid, et nemad auku ei kukuks. Lamp on wäline Jumala laps nimis. Need kümne neitsid läksid wälja teadmises, et nad Jumala lapsed on. Meie oleme selle konwerentse ka, kui Jumala lapsed tulnd. Aga wiis neitsit olid rumalad. Kas pooled konwerentse liikmetest on ka rumalad? Rumalad ei wõtnud öli enestega kaasa. Mis tähendab öli? Mõned arwawad, et usk, teised — armastus. Mina arwan, et Püha Waim, sest usk ja armastus ei wõi olla ilma Püha Waimuta. Püha Waimu allikas on ülewal, meie peame aga selle allikaga ühenduses olema. Kui ühendus katki on, siis puudub öli.

Tuletage esimest armastust meelde: kas oli siis põhjuseid, mis suutsid Teid koosolekule minemast takistada? Aga peigmees wiibis, et ükski kaduma ei läheks, aga paljud jäid uinuma. Resköö on filmapilk, mil Kristus tuleb; ta tuleb, kui wälk taewast. Resköö on pimeduse — magamise aeg. Meie oleme praegu selle aja sees. Ka paljude Jumala laste majadesse on pimedus tungind. Resköö on käes.

Waata, peigmees tuli. Kõit läksid Tema wastu, aga wiis rumalat neitsit mitte. Nemad küsisid öli teiste käest. Ka paljud Jumala lapsed on laisad. Nemad ise ei palu, waid alati jookswad teiste juure, et need tema eest paluks. Aga kas wõib wend wenda lunastada?

Uks pannakse kinni ja muist jääwad maha. Kui taewa uks kinni pannakse, siis tehakse põrgu uks lahti. Ja koputamise peale üteldakse, et Jeesus meid ei tunne. Kas Ta tõesti meid ei tunne? Seepärast kõlaga teie südames igal ajal — walwake!

Wend Kaswandik pidas selle järele kõne Jumala rahwa ülesannetest 2. Peet. r. 3 p. 9. s. põhjal

Rõõmustaw pilt on praegune konwerents. Aga weel suurem ja aulisem saab Talle aujärje ees olema. Aga enne seda wiimast on meil suur töö eneste juures ja teiste peastmises.

Meie peame oma elus meelt parandama. Muidu ei wõi teisi aidata. Oleme muidu kui need, kes laewa ehitawad, aga ise maha jääwad. Meie peame ka usinad töös olema. Waatke, kui karmed olime jooksmata peale ärkamist, aga nüüd on meie majast kadund rõõmu heal: „Abba Isa“.

Peastke endit ja peastke ka teisi. Üks Saksa-ama õpetaja kirjutab, et ta nägi kord üht kena pilti, kus kaks mässawat merd inimene hoiab ristist kinni. Ühe teise pildi peal oli aga weel tähtsam asi. Seal oli ka üks inimene keset mässawat merd. Ühe käega hoiab ta ristist kinni ja teise on wäljasirutand wennale, kes uppumas. Sõdagem ka meie Gestis ühise waenlase wastu ühtteist toetades. Pidagem aga ka meeles paganaid. Et loojaminew päike tooks sisse ka weel Hiina kollased, Afrika mustad ja India punased. Misjoni wäljal ei ole usuwahesi ja ka meil on nad kadumas.

Paluge Jumalat, et Tema sõna wõiks jooksta enne Issanda tulemist ning maha murraks kõik, mis inimesed omas meeles ehitawad.

Õhtupoole algas piiblitund, mida wennad Mädasson ja Karlson juhatafid. Alguses kõneldi Kristuse peatsest tulemisest ning näidati, et pühas kirjas ettetoodud märgid on täide

minemas. Aga pea pöördi tähelepanu enda peale: waadati, mis sugused peame meie olema enne Kristuse tulemist. Küsimused ja läbiharutused olid väga sügawad ja paljupakkunud ning kõitsid kuulajate tähelepanu täiesti enda külge. Oli tunda Issanda ligiolemist.

Peale piiblitunni astusid jumalaga jätmise koosolekul mitmed wennad üles soowidega, et konwerents ka meie hingedele kasulik oleks. Et meie mitte ainult siin Temast ofasaamist ei märkaks, ja kodu oma igapäewase töö juures kõik ära unustaks — waid et igapäewase ellu kaasa wiikime kalli mõtte elawast ühendusest Kristuse ja koguduse wahel, ja et wõidu lootus meid elustaks ning selles lootuses maailma tõttaksime noori ja ka wanu Issandale wõitma; ja weel, et Kristuse peatse tulemise eel meie mitte ükskõikseks ei jää, waid endit puhastaksime kõigist, mis meied rojastab ja keelab Aukuningale wastu tõttamast.

Siigutaw oli lahtumise filmapilk. Wennad, need olid kui kodu tulnd, neid sai kui kallid omakseid wastu wõetud ja tundsid, et ühises palwes, ühises kooswiibimises kotka tiivad neile on kaswand. Kõik aeg oli Issand ligi olnud. Nad olid wiibind kui taewases eelöues, seepärast nüüd lahtudes säras paljudel pifarpalgel — lahtumine oli raske. Aga nad leidfid troosti lootuses, et pea jälle saawad rõõmsalt kooswiibima Talle pulmas, kust enam ial ei lahtu.

E. A.

C. E. liidu aastakoosolek.

Nelipühi teisel ja kolmandal pühal, 16. ja 17. mail pidas C. E. liit oma aastakoosolekut. Koosolek algas mõlemal päewal kell 7 hom. Allika tän. asuwas kogudusekojas.

Esitud oli 19 ühingut 42 saadiku läbi.

Esite andis liidu juhatuse esimees w. Karl Marley liidu ja ühingute sisemisest tööst ning juhatuse tegewusest aru. Ta wõis rõõmuga teatada, et kõik aeg on töötatud ühel meelel ja armastuses ning et Issand tööd rohkesti on õnnistand.

Liidu sekretäär w. J. Peipmann esines pikema aruandega sekretariaadi tööst ja ühingute wõrgu laienemisest (minewal aastal moodustati liit 4 ühingu poolt — praegu on liitus 20 ühingut). Ta teatab,

et üleilmilise peakorteriga, kui ka Euroopa ning mõne naabririigi liitudega on elaw kirjawahetus käimas. Üleilmisest peakorterist saadud 100 dollarine toetussumma on äratarwitud peajasjalikult „Noorte Elu“ № 1 wäljaandmiseks. Peale nimetud ajakirja on liit kirjastand weel juhatusraamatu „Noorte usklike terwitus“.

Koosolek awaldab w. J. Peipmannile tehtud edurikka töö eest püstitõusmisega tänu.

Kassapidaja w. M. Kotkas teatas, et minewal aastal liidu asutamisel oli kassa aluseks 218 margaline korjandus, praegu on aga liidul 80.000 margaline warandus. Kassa läbikäik 82.500 mrk., milles suuremad sissetulekud: 1) peakorteri saadetus

(100 doll. = 38.500 Emk.), 2) 1. märtsi ohwripäewa sissetulek (17.888 mrk.) ja 3) Soome C. E. liidu annetused (8000 mrk.). Väljaminekuid enam jagu on olnud „Noorte terwtuste“ ja „Noorte Elu“ peale. Wõlga on liidul 15.000 marka.

Rinnamärkide suurus ja wärv otsustati wabaks jätta. Edaspidi katsuda aga ühist suurusel tarwitusele wõtta.

Ametist äraastatud ajutise juhatusel asemele waliti kolme aasta peale uus kümneliikmeline juhatus. Eraldi waliti juhatusel

Eesti C. E. liidu uus juhatus.

Istuwad: M. Saving. — wälismaa sekretäär. J. Peipmann — kodumaa sekretäär. K. L. Marley — liidu juhataja. Joh. Laar — tema abi. F. Tombo — juhatusel liige.

Seisawad: M. Kotkas — laekahoidja. A. Eero. A. Pitkjaan — laekahoidja abi. W. Rakles — kodumaa sekretääri abi. E. Tannebaum — juhatusel liige. Al. Sildus — juhatusel liige ja A. Moorberg.

Koha peal walitud rewisjoni komisjon tunnistab kassaraamatud õigeks.

Otsustati liidu juhatusel kohustada ühinguitele neilt saadud summadel peale wastawad kwiitungid wäljaanda.

W. Laar awaldas soowi, et kohtadel peal rohkem rõhku piiblitundidel peale pandaks, ümbruskonda C. E. töö ja sihtidega tutvustataks ja rohkem ohwimeelsust üles näidataks.

esimees ja tema abi, kus juures esimeheks sai w. K. Marley ja abiks w. J. Laar. Teisteks juhatusel liikmeteks waliti õde M. Saving, w. w. J. Peipmann, W. Rakles, M. Kotkas, E. Tannebaum, A. Pitkjaan, F. Tombo ja Al. Sildus. Neile kandidaatideks jääwad w. w. H. Tuttar, A. Eero ja A. Moorberg. Rewisjoni komisjoni waliti w. w. H. Dahl, E. Ader ja J. Lipstok.

Töötægijate kursus.

Peale üleüldist Allians konverentsi lõppu, mis Nelipühil Tallinnas ära peeti ja mille tõttu usklikud igast ringkonnast, ligemalt ja kaugemalt olid kokku kogunud, korraldas C. E. liidu juhatus Tallinna Allika Baptisti koguduse palwemajas lühikese, kolme päewalise kursuse, kus püüti, nii palju, kui see lühikese aja jooksul võimalik oli, kõige tarwilikumaid näpunäiteid seltside asutamiseks ja töötamiseks anda.

Et kursustest ka paljud linnas elawad usklikud, kes päiwiti oma elukutsete külge seotud, soovisid osa wõtta, oli see korraldud peale lõunat, kella 4-st algades.

19. mail kõneles esimesena w. Sirotkin, 4. Mos. 8:5 — 17 põhjal näidates, et wana seaduses olid Lewitid Jumala-teenistuseks walitud ja pidid Jumalast seatud puhastused enne läbi tegema. Niisama on ka Jumalal oma töötægijad praegusel ajal Tema poolt ära walitud, kes ka peawad sügawamalt puhastud olema, kui harilikud usklikud.

Wenna Kotkas'e ülesandeks oli põhjuseid seletada, miks meie C. E. tööd soowitame.

Wend Karl Kaups kõneles piibli uurimise ja selle iseäralise tarwituse üle Jumalariikis töötawa noorsool.

Isand Mäe kandis ette kaks loengut tea-

duslisest waatepunktist taewakehade, nende tekkimise ja liikumise üle, mis meile Jumala suurust ette maalis, kuhu maailma targad, kõige sügawama uurimistest hoolimata, ei ole suutnud nii kaugele waadata, et sellest võimalikult täielikku pilti saada ja teadusel weel ikka read küsimusi wastamata jääwad. Kahjuks ei saanud wäljastpoolt sissesõitnud külalised selle aine üle peetawast wiimasest loengust osa wõtta, kus peajasjalikult kõige uuemaid arwamisi ette toodi ja mis 24. juunil sai peetud, kuna kursus ennemalt lõppes ja külalised, kellel kauem Tallinnas wiibimine võimalik ei olnud, juba ära olid sõitnud.

20. mail andis wend Jaan Peipmann juhatust, kuidas ja millas noorsoo seltsi asutada.

Wend Johannes Lipstok (Rummu-Walklast) walgustas täheteadust, nende tekkimist ja liikumist piibli walgusel.

21. mail kõneles wend Harald Dahl noorsoo seltskonna ja töö tungi ja nende kasutamise üle.

Wend Woldemar Rakles rääkis moodsa kunsti ja kirjanduse üle, tuues ette nende ajalugu ja üksiku woolude tekkimisi.

Kõik koosolekud algasid ja lõppesid palwes ja loengute wahel helisesid laulud.

Osawõtjaid oli kaunis rohkesti.

Rongikäik Kosele.

22. mail s. a.

Neid läbielamisi meelde tuletades, tuleb ka uuesti ja elawalt meelde minewsuwine jalutuskäik samasse kohta. Mõlemad jätsid head mälestused järele. Wahe seisis ainult selles, et nüüd lipuga wälja läksime.

Kewad — kaunim aeg, millal kõik wärske ja õitseb. Lokkawad wiljaaiad õite küluses, õitsewad kastaniad, õitest täis lülit, nagu jõulupuud. Sarnasel ajal põgeneme wälja linna kärast ja tolmust — Jumala looduse templisse. Liiategi, kui otstarb ei seisa mitte looduse mõnude naudinguis, mis tihtigi inimese waba hinge orjastada wõib, waid suurem eesmärk tulestab hinge — „kuulutada Kristust“.

Mõte oli üleswõetud CE-lastel kursusel. Ruttu korraldati selleks ka ajutine lipp. Määratud ajaks — pühapäewa hommikul kell 8 on juba wäike salk noori kogund Peetri ausamba ümber.

Kartlik on wist mõnegi süda, pole ime — esimene wäljaastumine ilma ette awalikult lipuga, ja tingimata tuleb siin naeru ja teotust kanda. Mis sellest wälja kujuneb? Wist kellegil pole lootust selle ette wõttega suuri tagajärgi saawutada — ehk ainult häbistame iseendit?

Lõpule jõuab korraldamine, millal kõige rohkem maad leidsid sarnased mustad mõtted. Korrapidajaile wendele pannakse

käesidemed „CE“ märgiga ümber warruka; käigu ajal käiwad nad rongi kõrwal. Lahtipäästetud lipuriie lehwib waiksetel tuulepuhanguil, ühel pool pealkiri: „Meie kuulutame Kristust!“ ja teisel: „Eesti noorte usklikude liit CE“. Waikse laulu saatel hakkab rong minema. Ta ei ole kuigi suur — umbes 150 inimest, ega awalda sellega masselist mõju. See wäike hulgake liigub üle turu Narwa maanteed kaudu linnast wälja.

Aegajalt tõuseb ikka sõjakam meeleolu, kaob julgusetus, mis ennem warjand selle püha eesmärgi au, tugewamalt kostuwad ka laulud.

Russalka ausamba juures on kokku kogunud koolinoorsugu rongikäiguks. Lähme neist lauldes mööda. Meid saadawad üllatavate imestawad pilgud. Siin kohtame ka weel mitmete omadega, kes meiega liituwad. Tee peal kord seisatades jõuame Kose metsa alla.

Kosel. Peatame männide all. Kingul lauldakse paar laulu ja siis minnakse edasi üle jõe metsa. Siin asetume laagrisse. Lauldakse, palwe ja siis peetakse ära lühikene piiblitund (Rom. 5, 1—9. Lipp asetatakse mände wahela. Einetatatakse. Hulk killuneb üksikuisse salkesse. Paljud lähewad alla jõe ääre.

Kella kolmeks kogutakse uuesti kokku; lauldakse, mille järele wennad Laar ja Marley ümberkogund rahwale lühedalt kõnelewad. Kell 4 lõpeb koosolek ära ja nüüd algab tagasimineki jällegi ühes kolonnes.

Peatame sealsamas lähedal, kus enne tulles. Maailm pidustab: tants, trall; metsaalune on inimestega ülekiulwatud, kes meie laulu peale tantsu jätawad ja huwitusega waatama tulewad — kes need on?

Mände wahelt poeb igalt poolt hulgana uudishimulikke meie ümber, ja seda kasutawad meie noored lehemüüjad, kes neile „Noorte Elu“ pakuwad, et parajal ajal tutwustada meie töö ja sihtidega. Enamasti kõike huwitab, mis meie lipul kirjutatud on, kuid metsa waikus ei lehwi lipp, ja sellepärast kuuldu ümbritsewa massi hulgas kõiksugusi ekslikke otsusi ja mõtteawaldusi: ühedele oleme kommunistid, teistele — baptistid, kolmandaile — adventistid jne.; ühedele pakub see tõsisest huwi ja nad kuulawad põnewusega, nähtawasti tungib see neile südamesse, teised

kui pilgarid, puistawad ülemeelseid sõnu ja mõnitusi.

Kõnelewad w. Kotkas ja K. L. Marley, lühidalt selgitades meie sihte ja südamlilikult kutsudes patuseid Kristuse juure, Tema rahusse, Tema sõjawäkke.

Waikselt ilma suurema lärmita kuulawad inimesed. Näen noori, kes sellest kaasakistud on. Nende nägudelt paistab sügaw janu eluwee järele. Seal seisawad paar noortmeest. Üks neist kisub teist tulema — egas sa baptist ole, et kuulad? Kuid seda waldab rohkem laul ja „sõnariist“ kui seltsimehe pilge. Kaua weel kuulab ta sügawa tõsidusega ja siis alles hakkab minema.

Lahkudes woolab meiega murruna rahwast ligi. Nad pole enne sarnast asja näind. „On aga julged!“ otsustawad mitmed. Isegi tants ei suuda enam paljuid kütkestada — nad lahkuwad tantsuplatsilt, kus hüpati ja ilmalikus meeles pidutseti, nüü sama kohwikust, kelle omanikule sellepärast meie rongikäiki tuska sünnitab — inimesed meelitawad ära. Istusid rahulikult sõid, jõid ja nüüd — pea weel kinni! Piritakose teedelahkmel seisatame jälle lauldes. Mäenõlwakul tehakse üleswõte. Siis edasi.

Huwitawam mulje jäi Suhkrumäelt allatulekul. Imestama pani see rahwahulk, kes nüüd meie rongikäiguga olid ühtund, hulgana eel ja taga, keskel lehwib aga lipp, mille pealkirjaks pole nähtud rewolutsioonilised lööksõnad: maha ehk elagu! waid sügaw-tõsine ja wõimas, mis läbi aastatuhandete paljuid on kannatama ja surema meelitanud. „Meie kuulutame Kristust!“ Seda põlatud Naatsareti meest, kes ometi kõikide kuningas on.

Kes oleks hommikul kogudes, kui meid weel näputäis, seda uskunud?! Kogu aeg on Jumala ligiolemise õnnistust tunda.

Mööda puisteede liigub see rahwa masse Russalkani, kus ka mitte wähe rahwast pole, kes tulnud õhtuks merekaldale.

Laulukoor tungib üles ausambale ja seal kajab esimesena ilusam laul — kuninglik saal. Kaugele kostuwad helid õhtu waikusel, üle waikse weewälja, kuhu taha warsti wajub kuld kollane päikene, tungib mitmegi südamesse salapärasid igatsusi äratama.

Kolmanda laulu järele kõneleb ka siingi w. Marley neile, kes kunagi palwemaja-

desse jakoosolekuile ei tule, kuid nüüd ometi vastu tahtmist „sõna ristist“ pidid kuulma.

Alles kui me lahkume, jättes selja taha õhtuehas läikiwat merd, Kadrioru käharpäiste tammede alla, astub maailm esile

Keegi ei saand wist petetud, küll aga läksid paljud rohkesti õnnistatult koju. Kujutlen ette Israeli laste seitsmekordset rongikäiku ümber Jeeriko, kuni selle müürid pasunate kajastusel langesid. Kas wõime

Rongikäigust osawõtjad.

oma grammofoniga. Kehw lõbu! Hädiselt, wiletsalt, mingi weetlewuseta joriseb see oma lugu.

Nii lõppes see nõrk algatus, kestes läbi päewa, kuni õhtuni. Kuid weel pole ta lõppend, loodame Issanda abiga weel seda ettewõtta, ja juba suurema julgusega. Meid ootab rikkalik tööpõld.

ka sellest rongikäigust, mis piltliselt, kui ka sisuliselt ühtlane, sedasama järeldada? Igatahes — usk on meie wõidujõud, mis maailma ära wõidab, Sellepärast — edasi ristiwõitlejad Jeesuse lipu all!

Meie tahame alati oma Kristust kuulutada!

S. P.

Koosolek Wõhmas.

Aruldase nähtusena oli Wõhma alewi seltsimajas ärapeetaw esimene suurem waimulik koosolek. Tallinnast olid selleks puhuks siia sõitnud misjoni ühenduse poolt wennad K. L. Marley ja Grünberg oma gitarrega.

Juba ammu seisis mu südamel kodupaik — ja tihti mõtlesin ta peale kurwastusega, waadates ja nähes siingi usuliselt

surnud elu. Ometi rõomustas mind see, et olid siiski üksikud, kelle igatsus oli usuelu poole. Ja see julgustas minu esialget arga kawatsust. Ent kuidagi ei suutnud aga ettekujutada, et see tunne hoopis palju laialdasem oli. Sain seda alles nüüd kogeda.

Suwel maale sõites otsustasin: olgu kuidas on, aga koosolekuid p e a b pidama

hakkama. Kui siis kõige selle suure töö ees end nii üksikuna, väiksena ja jõuetuna tundsin, — jätsin ka maha kõik mõted suurepärsusest selles lootuses, et ka lihtne „sõna ristist“ kõige wägewam mõjuma on.

Nüüd on see koosolek möödas. Täna Jumala poole wõime mõelda kõige nende õnnistuste üle, mida saime tunda. Rahwast oli saal täis. Palju oli noori. Kõik kuulasid tähelepanelikult, wõttes sõna wastu südamesse. Paljud olid pisarateni liigutatud iseäranis paari Grünbergi laulu ajal gitarre saatel. Marley tutwustas esi-

algul meie C. E. tööd ja kõneles pärast pikemalt Sakkeuse üle, luues jõulist pilti maailma tühjusest ja kaduwusest põgenewa hinge üle, kes otsustab Kristusele elada. Südamest tulid paljud koosoleku lõpul tänama ja jäid lootma, et see wiimne koosolek pole. Siis ruttasid wennad jaama. Teel tulid inimesed ikka ja jälle küsimustega adwentistide eksiõpetuse üle seletust saama.

Rong lahkus. Jäägu neile südamlük tänu ja armsamad mälestused sest lühikesest siinwiibimisest, nagu tahame meiegi neid mäletada!
P. S.

Cesti Baptisti Ühenduse Konwerents.

17.—19. juunini oli Pärnus Baptisti Ühenduse konwerents. Saadikuid oli üle 50-ne ilmunud 28 kogudusest, Misjoni Ühendusest ja Usklikude tarwitajate ühijuse „Selttimehe“ poolt.

Konwerentsi juhatus oli eeskujulik. Tööd tehti palju ära nende paari päewa jooksul, mis komisjonide agaral tegewusel wõimalik oli. 1920. aasta aruandest oli näha, et koguduste ja liikmete arw kaswanud on. Cestis on olemas 29 kogudust 3209 liikmega, neil on 21 palwemaja, 35 pühapäewakooli, 4 tütarlaste felti, 2 noortemeeste ja 15 ühendud felti.

Saialisest materjalist mis konwerentsil arutuse all oli, wõtame siin kõige tähtsama välja, mis otse meid huwitada wõiks. Tähtis oli läbirääkimine allianss-liikumise üle, kus otsustati teiste ringkonde usklikudega ühiseid kutsekoosolekuid ja waimulikku konwerentsi ära pidada, niisama soowiti wennalikk ja sõbralikk wahelorda pidada Misjoni Ühendusega. Waliti reisijutlustaja ja kirjandusemüüja ewangelist, kes pimedamatesse Cestimaa nurke lähels müüma waimulikku kirjandust ja seal juures ka kuulutuse tööd wõimalust mööda teeks. Noorsoo liit saadab tänawu weel 2 öde wälismaale kooli, üks walmistab end wäikelaste hoiupaiga tarwis, mis asumisel, kunna teine öde koguduse abilisena tegew olema saab.

Koguduste ühenduse juhatus teatab, et on omandanud Tartus Aleksandri tänawal asuwa palwemaja mida ehitanud omal ajal proua von Brasche.

On peetud ühine konwerents priiõguduse wendadega, kus ühendamise küsimust seetati ja mis häid lootusi selles mõttes andnud, nii et ligemal ajal jälle selle asja üle nõupidamisele totku tullakse.

Wälismaalt on saadud suuremad rahasummad abi, on olemas lootust, et weelgi toetust sealt saab.

Sügaw, liigutaw oli aruanne töö üle, mida wend Bodin juba 20 aastat teinud pidalitõbiste keskel Kuudas. Töö on nähtawat wilja kannud, sest mitmed on usklikuks saanud, ja ifegi wenna Bodini poolt ristitud ja baptisti koguduse liikmeks astunud. Inglismaal, kus wend hiljuti wiibis, oli ta nende õnnetute üle kuskil kõnelenud ja nende eest Sumalat palunud, mille peale temale üle 100 naelsterlingi raha, riideid ning muid aineid nende jaoks annetud.

Pühapäewal, 19. skp. olid waimulikud koosolekud Pärnus, ifegi Elisabeti kirik oli oma ukseid awanud, kus wennad Raups, Ripstok ja Bodin Jumala sõna kuulutasid. Laulis ühisoor kenaste.

Ülejõe, Posti tänawal olemas palwemajas olid iga õhtu elawad koosolekud, mis wahelt mõnelegi liig elawaks läksid.

Mitmed patused said peastetud, mis ifka südant rõõmuga täidab ja miks ka mitte, sest taewaski on rõõm, kui patune pöörab. Soowime meie baptisti wendadele Isfanda õnnistust, nende suurte kawatjuste läbiwiimiseks, iseäranis kirjandus alal.

Jätsanda kutsel lahkus waitsekt 24. juunil Tallinna Siinise Kisti C. E. ühingu liige

Nora Melldorf.

Lahkunu põrm sängitati 28. juunil Mõigu suruuaia viimse puhkusele.

Mõndasugust.

Üks pildite ülestõusmisest. Ühel härral oli üks väärtusline hõbe peeker, mida tema teener lord ühe tilga hapnikuga puhastada püüdis, mis hõbedat sulatab ja ühest lahutab. Ta ehmatuseks libises peeker käest ja langes kausi, kus sees mainitud hapnik oli ja nüüd nägi teener, kuidas peeker kiirelt ta filmade ees ülesfulas — äralagunes. Seal tuli ka härra, sellele nüüd teener suures kurbuses kaebas, et tema läbi see kallid peeker täiesti otja saanud. Kuid härra wõttis ühe pudeli ja tilgutas mingisugust wedelikku kausi, kus ülesfulanud peeker oli ja waata imet, süüdis imelik liikumine wedelikus, efiti tihedates hebetes, siis wajus kausi põhja äraldud hõbe mis tulla-leppa sulatusahjus jälle wormitud sai sarnaseks toredaks ja meel toredamaks peekrits kui ta warem olud.

Kui nüüd see, kes teinud, et ükski wähemgi atoom kaduma ei wõi minna, waid oma wormi ja kaju muutes edasi elab, misläbi ta wõimalik on temale ta algkaju jälle anda, Tema, kes loonud inimest oma näo

sarnatseks, peaks seda inimest lastma surma läbi minna tiijusese, lasta teda otja saada. Kui Jumal iuba nähtawa ainete eest nii hoolitseb ja ühtegi neist kaduma ei laske minna, kui palju enam suremata jumaliku hinge eest. Meie elame, sureme ja ärkame üles igaweses ülestõusmises, ühed igaweseks õntseteks, teised igaweseks hutatuseks.

Kõrbemaal. Meie ei aima tihti, kui suur tähtsus kõrbel meie usuolu kohta on. Kõrbes ja tema piitonnas kaswawad usuolu alustajad. Peaaegu kõik usu-leib, mis meil olemas, on tolt kõrbeaalt. Mooses elas kõrbes. Saawet kirjutas oma sügawad laulud steppis. Johannes oli kõrbes, Jeesus elas kõrbes enne kui oma eluülesandele asus. Kui Paulus pöördud, läts ta kõrbeaalt. Sellepärast elab meie moodne inimene nii wähe läbi, et ta nii wähe üksi on. Thomas Carlyle, Inglise Isajas põgenes tihti pikemaks aegadeks Schotimaa tiijjade paitadesse. Igatahes on usuolule kõrbeajad tähtsamad kui ülikoolid.

Rüsimused — kostmised.

Wastused esimeses numbris ilmunud piibliküsimuste peale.

1) Peale Israeli wangipõlwest tagasi tulemist leiame Jerusalemma müüride pühitsemise ajal kuninga Saaweti manguuriistad Asawi järeltulija Jonatani poja Hermannit käes, nagu Neemija 12: 35 ja 36. seda tõendawad.

2) Nagu Neemija 2: 1 näitab, seisis Neemija kuninga Artastari kahelkümne aasta walituse aastal, Niisani kuul kuninga ees ja sai luba Jerusalemma minemiseks, kuhu ta koha peale seda wälja läts, millest seefama peatlik edasi jutustab. Sama raamatu 13: 6 ütleb Neemija, et ta Artastari kolmekümne teisel walituse aastal kuninga juurde tagasi pööras, kust ta ühe aasta pärast teise tuleku jaoks luba küsis. Sellega oli ta esimesel korral kaksteist aastat Jerusalemmas.

3) Estri raamatus ja Ülemas laulus ei nimetata lordagi Jumala nime.

4) 1. Moosese 5: 27 järele elas Metusala 969 aastat wanaks. Sama peatüki 22. salm ütleb, et Metusala 187 aastat wana oli, kui ta Lemeki sünnitas, kuna 28. ja 29 salm näitawad, et Lemek 182 aastajena

Noa sünnitas, sellega oli Metusala (187+182) 369 aastane. 7: 11. 12 järele oli Noa 600 aastane, kui weeuputus tuli ja Metusala (187+182+600) 969 aastat, sellega oli see Metusala surma aasta.

Keeegi piiblik uurija seletab Metusala nime, mis algkeeles mitte üks sõna, waid terve lause on ja tähendab: „kui tema sureb, peab saama saadetud“. See lause järeltada, et Metusala isa Eno'ile, kes alati Jumalaga kõndis, oli isegi selle suure sündmuse tuleku aeg ilmutatud, mis temale põhjust andis oma pojale sarnast nime panna, kuigi mitte aratähendades, mis peab sündima. Metusala kõrges wanaduses peitub Jumala suure ja pikameele pilt, kes inimestega laua kannatas ja enne nuhtlust meelega parandamise aega andis.

Siged wastused on jaatnud: Kõigi küsimuste peale: A. Horn, L. Ralles, L. Wäli, M. Uab ja J. Libbe; kolme esimese peale: August Ammann; esimese ja kahe wiimase peale: Esaim J. Dahl; kahe esimese ja wiimase peale: Mef. Pittjaan; wiimase peale Alma Roosi.

Piibliküsimused.

1) Misuguste kahe wana seaduse aegse pagana naisterahwal on uue seaduse kohta suur tähtsus?

2) Kus esinewad piiblis lina warred elupeastmise abinõudena?

3) Kus wõrdleb Jumal äralangenuid Juuda rahwast rikutud linase wõõga?

4) Kui mitu aastat oli inimese loomise ja Salomoni templi ehituse alguse wahet?

Viimase küsimuse vastus tuleb piiblist seitsmest peatükist kokku võtta.

Vastused, mis ilma käsitramatuta leitud, palume

Piibliküsimuste loju.

Wast mõtleb mõni, mis loju peaks olema neist piibliküsimustest, nende peale vastuste otsimisest ja toimetusele saatmisest. Wähest eht arwatakse seda koguni enam eht wähem kasuta asjaks.

Piibli lugejate inimestega selles peituwate kirjakohtade ja ütsikutute mõtete üle jutustades, wõime sagedasti tähele panna, et inimestel, kes alati piibelt loewad ja mõnedel, kellel piibel kaanest kaaneni on läbi loetud, mõnigi koht piiblis wõeras on ja kui enne kuulmata kõlab. See tõendab, et wõib piibelt nii lugeda, et tema ütsikutute mõtete juures pikemalt ei peatada ja need tihti tähelepanemataks jääwad ja ka kohe ununewad, kuigi neis lausetes just sagedasti sügawamad õnnistused peituwad. Iseäranis paljud lähewad piiblis ette tulewaist arwudest ütskõikselt mööda. Et aga Jumala Piha Waim on lastnud ka need kirja panna, siis peawad ka need midagi wäärtuslist sisaldama.

Piibli küsimuste peale vastuste otsimine aitab aga selleks kaasa, et meie: 1) harjume iga sõna piiblis tähelepanelikult lugema ja neist õstawat mõtet leidma;

feda tõendawat piibli kohta äratähendades toimetusele saata, kus ta järgmises numbris, ühes toimetuse wastusega awaldatakse.

2) õpime selle läbi ühetaolisi mõtteid piiblist leidma; 3) Wilume ühes sellega ka tegelikus elus ettetulewate küsimuste peale piiblist otsekoheseid wastusi leidma, mis meid iseseiswateks, kindlateks, piibli põhjale juurdunud usklikudeks teeb, nii et meid igasugused segased õpetused eksitada ei wõi, mis wiimasel ajal iseäranis rohkesti saawad maad wõtma, nagu Jumala sõna seda näitab; 4) annawad nad sihi meie piibli uurimistele; 5) tõmbawad meid rõhlem oma oma piibli juurde; 6) teritawad meelespidamise ja mõte jõudu; 7) wõime wastuste hulgast leida, kas see kirjakoht, mida meie õigeks arwame, seda tõesti on, wõi oleme eht eksinud; 8) esineb küsimuste wastajale hull järgmises numbris awaliku tõendusena meie piibli uurimisest ja mõnigi, kes hooletumaks kipub jääma, saab selle läbi uue hoolele ules kihutatud, kui ta teisi noori, wõib olla, ka nende seas mõnda oma tutawat, piibli juurest leida.

Wõiksime veel nii mõndagi head sellest leida, kuid loodame, et igailks neid idegi leida.

Mitmesugused teated.

Alliansi kuulutuskoosolekud Berliini põhjapoolses osas. Et wõimaldada selles linnaosas jalutuskohtades suuremõid kutsekoosolekuid, ühinesid selles linnaosas usklikud ringkonnad laial alliantspinnal. Kolm uskliku lutheruse tiritu õpetajat, Methodisti, Baptisti, Ewangeeliumi wabatiritu ning Ewangeeliumi ühingu jutlustajad tulid minema aasta Nelipühi ajal nõupidamisele kokku, sest kõigil oli põlew igatjus talist ewangeeliumi ristist wiia laiematesse rahwakihtidesse, Isjand, kes ütelnud: „et nad kõik üks oleksiwad“ õnnistas ühistööd, nii et kui augusti kuu lõpu pool koosolekuid enam wabas looduses jätkata wõimalik ei olnud, kõigil kahju oli ühistööd jätta. Suures ruumikas Punastuse kirikus korraldati suur noorjoo kutsekoosolek, kus umbes 1200 osawõtjat riiklalktu õnnistust maitsefid. Täna wäebruari kuus peeti ühes ruumikas tooli saalis 7 päewa ühiseid aratuskoosolekuid järgmise peamõtte all: „Jeesus olewikus.“ Iga õhtu tunnistafid ifka 2 wenda Jeesusest, üks kiriklisest, teine lahtusulistest ringkondest. Ilusalt kõlasid ka Methodistide ja Baptistide laulutooride ettekanded ja soendafid südameid. Isjanda tuntaw õnnistus hingas neil koosolekuil. See on üks ütsik teade, neid on palju wäljamaa lehtedes. Tänu Jeesusele, et meie läheneme iga tõsise uskliku eesmärgile:

Wiladelphial! Wenna armastus: selle kogudusel on lahti tehtud usk. (Slm. r. 3: 8).

„**Sinise Risti**“ ühingute liidu konwerts oli nelipühi nädalal Wormsi linnas, kus selgus, et on olemas 44 ühingat 1400 liikmega ja 102 ütsikliiget. Wanem ühing ajub Kasfelis, kõige suurem Eimsbüttelis ja ohwimeelsem Frankfurtis. Kasfa fisetulel

liitus oli 1920 aastal 12000 Smk. Sealelandja „Der Christliche Abstinenz.“

Saksamaa tarwitab joomastawate jookide peale aastas 20 miljardi ja 15 miljardi suitsetamise peale. Nende lohutaw suurte arwude peale waadates ja ararääkimata kahju, mis selle tõttu rahwa sekka tuleb filmas pidades, kutsumakse töite usklikke Saksamaal ules, oja wõtma joomise wastu wõitlemisest.

Millal saame meie oma kodumaal jälle kord nii kaugele, et meie „Sinise Risti“ feltfid oma otsekohese ülesande juurde asuwad, wõi on meie Eestikodu häda wähem kui wäljamaal?

Riivilit kino 1000 isteplatfiga awati Dortmundis, loome meie „Auf der Warte“st.

30.000 kogudust on Ameerikas ilma jutlustajata, ka meie wäite koduma põeb töötegitate puuduse all, kas ei taha noorimehi tulla ja oma noort elu Isjanda wiinamäe tööle pühendada.

Jumalariigi töö wangimajades. Peastearmee mõõdaläinud aasta töö aruannetes toob Soomemaa healelandja järgmised teated Peastearmee töö kohta Ameerika ühisriikide wangimajades: Wiimase aasta jookful on peaste sõnumit kuulutatud 36 mitmesuguse wangimajas, mis endis mahutafid 19.257 wangi. 102 täielikku ümberpõõrmist on olnud, kuna 3.116 meest eestpalweid on soawinud.

„**Mõidade wäe hull**“. Nagu „Petit Parisien“ teatab, olla praegusel ajal Pariisis 35.000 isikut, kes oma ülespidamist teentwad, ettekuulutamistega, selgenägemisega, kaardiwäljapanemisega, tähtseletamisega, waimude arajamisega jne.

Kus Jumalal maad ei ole, seal asuwad nõiad ametisega.

Wastutaw toimetaja: R. L. M a r l e y

Toimetus: Jaan Peipman, Woldemar Kallas, Peeter Sinf, Ernst Aber, Johannes Peipman, Harald Dahl ja Hendrik Tattar.

Wäljaandja: Eesti Noorte Usklikute C. E. liit.

Trükitud B. Mäns'i trükikojas, Tallinnas.

Teated noorjoo tööpõllult välismail.

Wäljawõted C. E. liidu peakorleri teadaandest.

Bene Kreeka-Katoliku kirik on nõus C. E. tööd oma kogudustesse wastu wõtma.

Saksamaal on sõja ajal ja pärast sõda juurde asunud rohkem ühinguid, kui neid enne 25 aasta jooksul ajutud oli.

Hiinamaal on ühingute arv tahe aasta jooksul tahe-kordseks tõusnud. Tõõ on tungind kõige laugematesse maakohadesse.

P.-Ameerikas Ontario osariigis olewas indiaanlaste C. E. ühingus on praegu 60.000 liiget. Siitumist korraldavad 20 reisujuhetreääri — indiaanlast ja üks peasekretäär — inglane.

P.-Ameerika Ühendub riikides on minewal aastal C. E. liikumine wiimased, seni weel puutumata maakonnad C. E. ühingutega üle külwanud.

Kuwendama üleilmilise C. E. konverentsile, mis peetakse 6.—11. juulil New-York'is, oodatakse kuni 20.000 C. E. juhti.

P.-Ameerika Ühendub riikides on 1919. aastast peale asutud rohkem kui 200 „alumni“ ühingut. Nendes ühingutesse loondakse wanu usklikka, et nad noortele waimlist, kui ka ainelist toetust muretses. Esimene farnane ühing, mis Clewelandis asutud sai, on wähem

kui wite aasta jooksul üle 5000 dollari C. E. tööd tarwis koku pannud.

Üleilmilise C. E. konverentsi ajal 8. juulil kawatsewad „Alumni“ ühingud armastuse sõõmaaja ära pidada, kus üleilma kuulsad kõnelejad saawad üles astuma. Sõõmaajal kawatsetakse saata illestuifet kõige ilmale, et wanad usklikud nooritoetaks, et nad oma minewiku ühendaks olewikuga weel õnnistusrikkama tulewiku kasuts.

Ameerika Ühendub riikides president Harding — C. E. -lane. Aprilli kuus pidas Dr. Clark Washingtoni linnas 1-se C. E. üleilmilise konverentsi puhul 1896. aastal istutatud tamme all suuri noorjoo koosolekuid, mis üleilbdist tähelepanu oma peale tõmbasid.

Sel puhul kutsunud president Harding Dr. Clark'i oma juure ja peale südanlise terwituse kirjutatud wiimaks end C. E. õpilaseks „alumni“ osaliingusse. Dr. Clark tutwustades selle noorjoo liikumise põhimõttega terwitas presidenti C. E. liitu astudes prohwet Miks 6 peat. 8 salmiga.

President kiitnud selle noorte usklikude tööd, korra ja põhimõtet heats.

Mitmesugused kodumaa teated.

Uued C. E. ühingud Eestis. Wiimastel ajal on asutatud ja C. E. liitu wastu wõetud Ruila, Maardu ja Runda C. E. ühingud. Wiimane neist asub koha-liku methodisti koguduse ofatonna juures. Palume, et Issand neile jõudu kaswamisels annaks.

Sallinna Ewangeliumi Noorte Meeste selts omandas oma 44. aastapäewal maja mis pidiuskult sisse õnnistati.

Augusti kuu tsefpaigas sõidawad wennad Raups, Ripstol, Mathiesen ja Marley wälismaale, Hamburgi seminaari edastõõppima, kus nad ka kawatsewad mitmetest konverentsidest osa wõtta, esimeseks tahe kuulsast Blankenburgi allians-konverentsist, mis 26. augustil algab. Meie tahame Issandalt õnnistust paluda wendadele wäljamaal wõibimisels.

Suuli kuu 27.—31. on Haapsalus Methodisti kiriku konverents — kuhu muude seas ka wälismaal suurelt lugudeetud piiskopi Nilsoni oodatakse, kullalistena tulla ka Dr. Simons ja mõned wõõrad Lätimaalt.

Mii kui kuuleme, ehitab Methodisti kogudus Haapsalus omale õige ruumika palwemaja — ehitus eel-tõõd on käimas.

Surejate arv on meie kodumaal suurem kui sündijate oma, mis meie rahwa pitaldast wäljasuremist tähendaks, kui muudatust selles asjas ei tule.

Wiljandist. Esimest lorda peeti 8. mail s. a. Nooruse päew Wiljandis ära, millest osa wõtma olid sõitnud Sallinnast wennad R. S. Marley ja Buschberg ning lauljad õed.

Nüüd kirjutab õde S. Wiljandist: „Sea mälestuse jättis järele ja kui nad minema sõitsid — siis oli lahumine raske, kõit oleksid tahtnud, et nad weel kauem püsind oleks.

Palwemaja oli ehitatud noorte lehtes kaskedega. Noori oli rohkesti koku kogund. Tõesti suur päew oli see, millist Wiljandis weel nähtud pole. Noored olid huwitud, nagu kuulsin. Rõn-les Marley pildi-

rikkalt — eluliselt. Reis kullalistes ei tundund sugugi seda surrut, piltskikku iseloomu — waid elulist.

Jah, annaks Jumal, et Wiljandi tsefapõid wõiks illes haritud saada ärkamistega sinise tultuwa rahwa hulgas, kes ainult aja waimu taga kihutawad, see aga neid ilka tugewamini oma mantli mähhib, isearanis kooft noortjugu. Millal, millal argunewad need kõidid, millal ärkawad noored orjadõõst — illes wabadusele?! Kuid juba seisame walguse koidikul oodates päewa.

Wõtte ka meid wiljandlast omi südamille, sest ühenduses on jõud, ja kui mitmelt poolt tõusewad palwetaõd — siis ei jõe see tulemata, mis paljude igatus on.“

Jah, annaks tõesti Jumal, et seal kaunil mägijel maal, kus aga waimu elu langemise tõttu patu mäed on kaswand inimesehingile ja tõuseb kisenaw hüüid Jumala poole ägawilt hingebelt — et see rahwas wõiks wõidetud saada Issandale Jeesusele. P. S.

„Koidikul“. Selle nime all ilmus käesolewa aasta kewadel Narwa Sinise Risti C. E. ühingu kirjastusel, käftkirjas paljustatud kolmekümne kuue lehelise albumi esimene nummer joonistustega kaunistatult, mis peale koha peal laiail laotamist, mitme sõbra ja mõne seltsile oli saadetud.

Album sisaldas kaheljas kirjatõõs ja kolmes luules kujutust ilma Jumalata elawa inimese kisenawast hingest, piildes teed näidata risti juurde, kus kisenaw hing rahu leides waitib.

See tõendab, et inimesed oma waimuanni kohaft tõõd Jumala riigi kasuts wõiwad teha ja ka endale sellekohast wõimalust luua. Usume, et ka sellel kullwil oma tagajärg warem wõi hiljem olema saab, suurema wõi wäheha hulga hingedes ja Issand ka nende kullwajatele lord palla malkab.

Et toimetusele wõimalikult täielikumast pilti pakkuda tõõst kohtade peal, oleks soowitaw, et seltsid omi wäljantawast albumidest ilhe eksemplari toimetusele tutwustamisels ohwerdaksid.

Ühendud usklikute 1921. a. konverentsi kassa aruanne.

Sissetulekud:		Wäljaminekud:	
Ülejääk 1920. a. konverentsi kassast	Mt. 1.850.—	Magamise õled	Mt. 2.020.—
Müka Bapt. kog. C. E. Ühing	" 1.805.—	Keedu püüd	" 263.50
Müka Baptisti kogudus	" 1.176.—	Kuulutaja wendade fööt	" 5.486.50
Noorsoo C. E. Piit	" 5.000.—	Waeste reisirahad	" 16.096.—
Tallinna S. Risti C. E. Ühing	" 2.591.—	Kutsutud kuulutajate reisiraha	" 6.190.—
Selts	" 3.775.—	Woorimehe rahad	" 475.—
Usklikute Abiandmise Selts	" 1.000.—	Cestawade trükkimine	" 3.000.—
Cesti Misjoni Ühendus	" 7.000.—	Nõõpnõelad rinnamärkidele	" 315.—
forjandus	" 1.550.—	Rinnamärkide trükkimine	" 1.350.—
Ewangeliumi Kristlaste kogudus	" 525.—	Palwemaja puhastamine	" 800.—
Bilabelwia Baptisti kogudus	" 1.000.—	4 pefutauft ja 3 feebialuse eest	" 735.—
Tallinna I. Baptisti kogudus	" 1.138.65	Posti ja muud wähemad tulud	" 500.—
Usklikute ühikutelt	" 8.825.—	Rõõlmata rahad	" 45.—
Konverentsi forjandus	" 15.837.—	Waeste föögiraha	" 18.861.—
Cestawade müügist	" 7.310.50		
		Wäljaminek toffu	Mt. 56.137.—
		Ülejääk	" 4.246.15
		Summa	Mt. 60.383.15
	Summa Mt. 60.383.15		

Konverentsi korraldaja: R. L. Marley.

„Noorte Elu“ tellimisi wõtawad wastu:

Arutülas — Julius Liwal, Mülu talus.

Haapsalus — Ferdinand Tombo, Liwa tän. nr. 7.

Haljalas — Antonie Kull, üle Raktwere, Haljala, Saane poodis.

Martnas — Jaan Rõrgeaar, üle Haapsalu, Sahtru wald, Kaasiku küla.

Martwas — Ida Wachtel, Westerwalli tän. 16, krt. 18.

Noarootsis — õpetaja E. Lannebaum, kiriku mõisas.

Nuijas — Arnold Witt, Nuija postkontoris.

Paides — Marie Siiberg, Wäikeste laste koolis.

Pärnus — Marta Wilgats, S. Sepa tänav nr. 12.

Rahlas — Ernst Roosmann, üle Rakke, Simuna-Rahkla.

Raktweres — Aleksander Moorberg, Partali tän. 9, ja Antonie Sõõt, Piitl tänav nr. 42.

Tallinnas — Jaan Peipmann, Müka tän. 5, krt. 6.

Tartus — Karl Michelson, Riwi tänav 55, krt. 5.

Wallas — Sophie Sirel, postkontoris.

Sealsamas müüakse ka ühikuid numbreid. Peale jelle on „Noorte elu“ saada noorsoo feltside raamatute laudadel ja Tarwitajate ühikuse „Seltsimehe“ kaupluses Tallinnas.

Tellimise hind 100 mt. aastas postiga, ühik nummer 25 mt.

Noored, iseäranis ühingute kirjanduse toimekonnad, wõtte oma häälekandja laialilaotamisest elawalt osa.

Toimetuse aadress: Tallinnas, Müka tän. nr. 5, krt. 6.

Wea parandus.

„Noorte Elu“ esimeses numbris on toimetuse aadressis wiga tekkinud ja ära trükitud Müka tänav nr. 1, krt. 6, peab aga olema: Müka tän. nr. 5, krt. 6. Kui keegi on esimese numbri järele toimetuse aadressi ära kirjutanud, siis palume seda nüüd ära parandada, et saadetused kaduma ei läheks. Toimetus.

August Kristali

keelpillide
töökoda

Tallinnas, Wäike Pärnu maanteel nr. 12.

Lehakse omas töökodas: wiulid, altod (bratsche), tschellod, Kontrabassid, gitarred, mandolined, ja nende ühikutud jaod. Ostetakse pilli walgeid hobuse saba jöhwisi; keelte walmistamiseks wärsteid lamba foolikaid.

Hind 25 marka.